

Persoonsgegevens

Datum
12 september 2025

Notanummer
2025-0000415998

Bijlagen

1. Set Augustusbesluitvorming
2. Aanbiedingsbrief

nota

Set actieve openbaarmaking Miljoenennota 2026

Aanleiding

Conform de Beleidslijn actieve openbaarmaking (2022) worden alle beslisnota's met betrekking tot begrotingsstukken openbaar. Er is voor de Miljoenennota één set voorbereid met daarin de nota's met betrekking tot de besluitvorming.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het op deze manier openbaar maken van de gepresenteerde beslisnota's, inclusief voorliggende beslisnota?

Kernpunten

- Wanneer de Miljoenennota 2025 op Prinsjesdag aan de Kamer wordt aangeboden, worden gelijktijdig de bijgevoegde sets actieve openbaarmaking gepubliceerd.
- De samenstelling van de nota's is gebeurd op basis van dezelfde selectie als bij de Voorjaarsnota. Dat betekent dat niet alle tussenstanden worden gepresenteerd.
- Als bijlagen van deze nota vindt u de set nota's zoals samengesteld door AFEP en DGRB. De set nota's vanuit het Belastingplan wordt separaat aangeleverd.
- Zoals gebruikelijk ontvangt u de 'transparant' gelakte sets. De gelakte passages zijn te herkennen aan rood omlijnde kaders. Deze zullen onherkenbaar gemaakt worden voor publicatie.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Nr.	Datum	Titel	Lakgronden
1	21-05-2025	Nota - min - Adviesnota bespreking met minister-president 26 mei	Persoonsgegevens
2	26-05-2025	Vorbereiding gesprek minister en mp: vooruitblik augustusbesluitvorming (concept)	
3	25-06-2025	Nota - min - Politieke vijfhoek 1 juli 2026	Persoonsgegevens
4	30-06-2025	Nota - min - Vooruitblik augustusbesluitvorming	Persoonsgegevens
5	01-07-2025	Nota - Proces besluitvorming augustus	Persoonsgegevens
6	09-07-2025	Nota - stasFBD - Vooruitblik augustusbesluitvorming 10 juli 2025	
7	12-08-2025	Nota - min - Bespreekstuk gesprek met MP	Persoonsgegevens
8	12-08-2025	Vorbereiding gesprek minister en mp: vooruitblik augustusbesluitvorming	
9	13-08-2025	Nota - min - Oplegger startnotitie vijfhoek augustusbesluitvorming 2025	Persoonsgegevens
10	14-08-2025	Memo - Politieke Vijfhoek	
11	15-08-2025	Nota - min - Oplegger vijfhoeknotitie inkomstenkader 19 augustus 2025	Persoonsgegevens
12	15-08-2025	Nota - Startnotitie augustusbesluitvorming 2025	Persoonsgegevens
13	18-08-2025	Nota – Spreeklijn overleg vice-MP's 19 augustus	Persoonsgegevens
14	19-08-2025	Nota - leden van de politieke vijfhoek - Inkomstenkader politieke vijfhoek 19 augustus	Persoonsgegevens
15	20-08-2025	Nota - min - Dekkingsopties verlengen verlaging brandstofaccijnzen	Persoonsgegevens
16	20-08-2025	Memo - Verwerking zorgpremies in koopkrachtbeeld	
17	22-08-2025	Memo - Oplossingsrichting bij keteneffecten door nabetalingen.	Persoonsgegevens

ma. 26/5, 11.30-12.00u

HEDEN
TER ADVISERING

Aan
de minister

S 25/5

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Adviesnota bespreking met minister-president 26 mei

Datum
21 mei 2025

Notanummer
2025-0000142144

Bijlagen
1. Bespreekstuk

Aanleiding

Maandag 26 mei heeft u een bespreking met de MP over de augustusbesluitvorming. Hierbij ontvangt u een bespreekstuk en een adviesnota voor dit gesprek.

Beslispunt

- Bent u akkoord om het bespreekstuk te agenderen voor *maandag* donderdag?

Adviezen

- U kunt desgewenst beginnen met een terugblik op de Voorjaarsbesluitvorming.
- Wij adviseren u om stil te staan bij de verdere politieke afstemming gedurende augustus. U kunt daarbij het belang van de samenwerking tussen u beiden benadrukken.
- U kunt aangeven dat er geen ruimte is voor ongedekte beleidswensen, zowel vanuit de kaders gezien als het EMU-saldo. Het uitgangspunt voor augustus wordt daarmee dat het inkomstenkader sluit, en dat alle aanvullende maatregelen gedekt zijn.
- De augustusbesluitvorming zal naar verwachting bestaan uit de volgende hoofdonderwerpen:
 - Koopkracht op basis van het beeld uit de cMEV
 - De incidentele derving binnen de vennootschapsbelasting die volgt uit een uitspraak van de Hoge Raad. Deze zal in augustus conform begrotingsregels moeten worden gedekt.
- In principe wordt in augustus niet besloten over de uitgaven. U kunt kort stilstaan bij de uitgaven die mogelijk wel worden verwerkt (kasschuiven, update generale dossiers en uitvoeringsinfo VWS en SZW).

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

1. Het proces van de augustusbesluitvorming en de samenwerking

- De besluitvorming vindt plaats in een beperkte periode (half augustus tot eind augustus). De besluitvorming start met de publicatie van de cMEV. Deze publicatie biedt een actueel economisch beeld en koopkrachtraming. Deze vormen de basis voor de besluitvorming. Er is geen ruimte voor uitloop, omdat de begrotingsstukken op tijd bij de Raad van State moeten liggen. Ook moet het CPB tijdig de uitgangspunten voor beleid ontvangen, om door te kunnen rekenen in de MEV.
- Zoals gewoonlijk vindt de inkomsten- en koopkrachtbesluitvorming plaats in de Vijfhoek. In principe vindt in augustus geen uitgavenbesluitvorming plaats.
- Om dit proces goed te laten verlopen is het belangrijk dat u (MP en MinFin) gezamenlijk optrekt.
- In de vijfhoeken kan een deel van de onderwerpen worden afgehandeld. De ervaring leert dat voor moeilijke besluiten extra politiek overleg nodig is aan het eind van de besluitvorming. Hier zal rekening mee worden gehouden in de planning.

2. Uitgangspunten augustusbesluitvorming

- Voor aanvullende lastenverlichtingen of extra uitgaven is geen budgettaire ruimte. Dit betekent dat lastenrelevante beleidsmaatregelen budgettair gedekt zijn en het inkomstenkader op 0 uitkomt. Conform begrotingsregels is daarbij het uitgangspunt dat de maatregelen budgettair gedekt zijn binnen de kabinetsperiode en ook structureel.
- Wijzigingen in de fiscaliteit worden tijdens de augustusbesluitvorming in principe beperkt tot aanpassingen van parameters. Dit betreft bijvoorbeeld het verhogen van het tarief van een bestaande belasting. Dit is nodig omdat grotere wijzigingen niet kunnen tijdig worden verwerkt in wetgeving en de uitvoering en daarmee niet per 1 januari 2026 uitvoerbaar zijn.

3. Belangrijkste onderwerpen augustus

- Hieronder vindt u een korte samenvatting van de belangrijkste onderwerpen die op dit moment worden voorzien voor de besluitvorming in augustus.
- De volgende onderwerpen zullen in augustus voorliggen voor de inkomsten:
 - Koopkracht: op basis van het koopkrachtbeeld uit de cMEV zal worden gekeken waar bijsturen wenselijk is, en waar aanvullende wensen bestaan. Een aantal maatregelen uit de Voorjaarsnota zal effect hebben op de koopkracht. Dit zal met de cMEV zichtbaar worden. Dit gaat met name om de incidentele verhoging van de huurtoeslag met 1 miljard euro in 2026. Hierdoor zullen het eerste en tweede inkomenskwintiel en de groep uitkeringsgerechtigden er significant meer op vooruitgaan dan is aangegeven in het koopkrachtbeeld in de CEP – voorafgaand aan de voorjaarsbesluitvorming.
 - Liquidatieverliesregeling: De Hoge Raad heeft geoordeeld dat de liquidatieverliesregeling binnen de vennootschapsbelasting te beperkt is toegepast door de Belastingdienst. Dit leidt tot een incidentele derving van 840 miljoen euro voor het herstel, en een structurele derving van 65 miljoen euro doordat de regeling moet worden aangepast.
 - Zorgpremies: naast de reguliere herijking van de raming van de zorgpremies, wordt op dit moment door VWS gewerkt aan het sluiten van akkoorden met zorgpartijen. De gevolgen hiervan op de zorgpremies zullen in augustus moeten worden gecompenseerd.
 - Compensatie wooncorporaties: discussie hierover wordt verwacht, maar het is nog niet duidelijk op welke manier. Binnen de kaders is hier geen ruimte voor.
- Het hoofdbesluitvormingsmoment voor uitgaven is het voorjaar. In principe vindt in augustus geen uitgavenbesluitvorming plaats. Mogelijk moeten kasschuiven, bijstellingen op generale dossiers en uitvoeringsinformatie van VWS en SZW worden verwerkt. Uitgangspunt is dat eventuele generale claims worden afgewezen, er is geen ruimte voor budgettaire wensen en problemen zullen binnen de eigen begroting moeten worden opgelost. Indien de bijstellingen op generale dossiers leiden tot tegenvallers, zal (rijksbrede) dekking nodig zijn.

**HEDEN I.V.M. VERZENDING NAAR POLITIEKE VIJFHOEK
TER BESLISSING**

Aan
de minister

**Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek**

Persoonsgegevens

nota

Politieke vijfhoek 1 juli 2026

Datum
25 juni 2025

Notanummer
2025-0000181061

Bijlagen
1. Proces besluitvorming i

Aanleiding

Op 1 juli vindt de laatste politieke vijfhoek plaats voorafgaand aan het zomerreces. AZ heeft gevraagd of u (minister) het besluitvormingsproces in augustus wilt toelichten. Bijgevoegd aan deze notitie vindt u een ter info notitie voor de politieke vijfhoek die dit proces omschrijft. U ontvangt einde van deze week een uitgebreide voorbereidingsnota over de augustusbesluitvorming.

Beslispunt

Gaat u akkoord met het delen van bijgevoegde notitie als informatiepunt voor de politieke vijfhoek van 1 juli? U kunt het proces in de vijfhoek toelichten.

Kernpunten

- De besluitvorming vindt plaats tussen vrijdag 15 augustus en vrijdag 29 augustus in de vijfhoek en wordt gecoördineerd door Financiën.
- Het inkomstenkader vormt de basis voor de augustusbesluitvorming. Alle maatregelen die worden afgesproken in augustus, waaronder koopkracht maatregelen, zullen landen in de tabel van het inkomstenkader. Het uitgangspunt is dat lastenrelevante beleidsmaatregelen budgettair gedekt zijn.
- In augustus vindt in principe geen uitgavenbesluitvorming plaats.

Inkomstenbesluitvorming	
Do 10 jul	Publicatie cMEV
Vr 15 aug	Politieke vijfhoek
Di 19 aug	Politieke vijfhoek
Vr 22 aug	Politieke vijfhoek
26-28 aug	Politiek overleg, invulling nader te bepalen
Vr 29 aug	MR: bespreking augustusbrief
Vr 29 aug	Deadline aanleveren begrotingsstukken RvS

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

**HEDEN I.V.M. BESPREKING 2 JULI 13.45-14.15
TER BESPREKING**

Aan
de minister

**Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek**

Persoonsgegevens

nota

Vooruitblik augustusbesluitvorming

Aanleiding

Aankomende augustus vindt besluitvorming plaats over de inkomsten en koopkracht. Graag spreken wij op u op 2 juli (13.45 – 14.15), 9 juli (11.00 – 11.30) en 10 juli (10.00 – 10.45) over de voorbereiding op deze besluitvorming. Het overleg op 10 juli is met zowel u als stas FBD. In deze nota vindt u het voorgestelde proces en de belangrijkste inhoudelijk onderdelen.

Datum

30 juni 2025

Notanummer

2025-0000171527

Bijlagen

- 1) Inkomstenkader
- 2) Arrest HR
liquidatieverliesregeling

Bespreekpunten

1. Proces en uitgangspunten augustusbesluitvorming
Kunt u zich vinden in de voorgestelde planning?
2. Het inkomstenkader (bijlage 1)
3. Koopkracht
Welke uitzoekpunten wilt u hier richting de besluitvorming op meegeven?
4. Uitspraak Hoge Raad liquidatieverliesregeling (bijlage 2)
Hoe wilt u omgaan met derving die ontstaat door de uitspraak van de HR over de liquidatieverliesregeling?
5. Verlengen verlaging brandstofaccijns
Welke uitzoekpunten wilt u hier richting de besluitvorming op meegeven?

Kernpunten

1. Proces en uitgangspunten inkomstenbesluitvorming
 - De besluitvorming vindt plaats tussen vrijdag 15 augustus en vrijdag 29 augustus en wordt gecoördineerd door Financiën. De besluitvorming start met de publicatie van de cMEV, de concept MEV-raming van het CPB. Deze publicatie biedt een actueel economisch beeld, raming van het EMU-saldo en koopkrachtraming. Deze vormen de cijferbasis voor de besluitvorming over koopkracht, en breder over de spreiding van de lasten. De resultaten van de besluitvorming worden vervolgens verwerkt in de MEV die uitkomt op Prinsjesdag.
 - De publicatie van de cMEV is eerder dan normaal, namelijk op 10 juli. De reden hiervoor zijn de werkzaamheden bij het CPB naar aanleiding van de val van het kabinet. Ondanks de vervroegde publicatie is het uitgangspunt de besluitvorming niet eerder dan gewoonlijk te starten.
 - De inkomstenbesluitvorming vindt plaats in de vijfhoek. Het betreft een beperkte periode voor besluitvorming omdat de begrotingsstukken uiterlijk 31 augustus bij de Raad van State moeten liggen. Dit betekent dat in een vroeg stadium naar een concreet pakket moet worden toegewerkt. Aan het eind is ruimte gereserveerd voor politiek overleg op het ministerie van Financiën.

- Het hoofdbesluitvormingsmoment voor uitgaven is het voorjaar. In augustus vindt in principe geen uitgavenbesluitvorming plaats. Mogelijk moeten kasschuiven, bijstellingen op generale dossiers en uitvoeringsinformatie van VWS en SZW worden verwerkt. Daarnaast verwerken we het schrappen van de huurbefriezing (structurele dekkingsopgave van 492 miljoen euro) en de macro-economische doorwerking van cMEV. De laatste kabinetsraming van het EMU-saldo bij Voorjaarsnota biedt onvoldoende ruimte tot de 3%-norm om een kaderoverschrijding in het saldo te laten lopen. Dit geldt met name voor 2026, waarin het saldo geraamd is op -3% bbp. DGRB informeert u separaat over het uitgavenkader en de verwerking van de uitgaven. Op 10 juli wordt dit beeld met u besproken.
- Op 3 juli staat er een overleg gepland tussen u en de MP. In samenwerking met ambtelijk AZ wordt hiervoor een besprekingsstuk opgesteld. Deze ontvangt u in aanloop naar het gesprek separaat.

Tabel 1: Schema besluitvorming

Inkomstenbesluitvorming	
Do 3 jul	Overleg MP - MFIN
Do 10 jul	Publicatie cMEV
Vr 15 aug	Politieke vijfhoek
Di 19 aug	Politieke vijfhoek
Vr 22 aug	Politieke vijfhoek
26-28 aug	Politiek overleg, invulling nader te bepalen
Vr 29 aug	MR: bespreking augustusbrief
Vr 29 aug	Aanleveren begrotingsstukken RvS

2. Het inkomstenkader (bijlage 1)

- Het inkomstenkader vormt de basis voor de augustusbesluitvorming. Alle maatregelen die worden afgesproken in augustus zullen landen in de tabel van het inkomstenkader. Voor maatregelen aanvullend op het Hoofdlijnenakkoord dient te worden gecompenseerd.
- We adviseren u het inkomstenkader te sluiten, dit betekent dat lastenrelevante beleidsmaatregelen budgettair gedekt zijn en het inkomstenkader op 0 uitkomt. Daarbij is het uitgangspunt dat de maatregelen in elk jaar, over de kabinetsperiode en ook structureel budgettair gedekt zijn.
- Begin augustus zullen wij u informeren over de definitieve stand van het inkomstenkader voor de augustusbesluitvorming.
- In bijlage 1 vindt u de voorlopige stand, inclusief toelichting per maatregel. De stand kan nog wijzigen i.v.m. herijkingen door het certificeringsproces van het CPB en de uitwerking van klimaatmaatregelen die onderdeel zijn van het klimaatpakket (pseudo-eindheffing auto en plasticheffing) en het mogelijk vervallen van de CO₂-heffing voor de industrie en afvalverbrandingsinstallaties (leidt tot een structurele derving van €119 mln.).
- Indien er sprake is van tegenvallers bij de Zvw-premies (door uitvoeringskosten) moet dit nog worden verwerkt in het inkomstenkader (compensatie d.m.v. lastenverlichting omdat zorgpremies stijgen).
- Sinds de voorjaarsnota zijn een aantal mee- en tegenvallers ontstaan voor het inkomstenkader. Hieronder vindt u kort toegelicht waar deze vandaan komen en nu in de voorlopige stand zitten:
 - Budgettaire verwerking klimaatpakket, exclusief eventuele aanpassingen aan de pseudo-eindheffing en plasticheffing.

- Gevolgen uitspraken Hoge Raad liquidatieverliesregeling (zie besprekspunt 4)
- Herijkingen: dit betreft updates van de ramingen van staande beleidsvoornemens.
- De meest actuele stand van het inkomstenkader is weergegeven in tabel 2. Over de kabinetsperiode ontstaat een tekort van cumulatief €944 mln. Structureel is er een tekort van €92 mln.

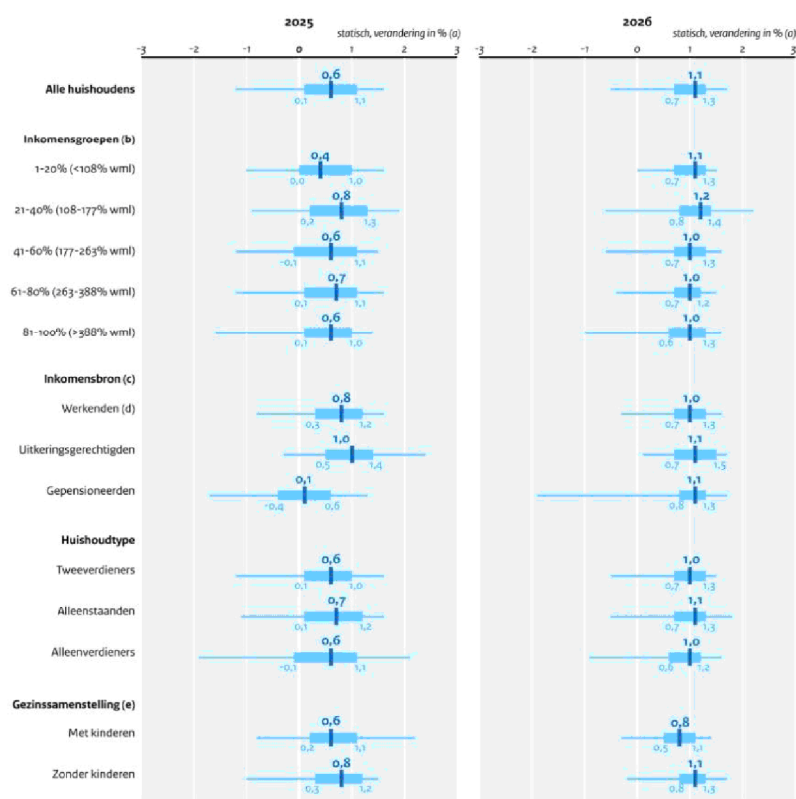
Tabel 2: Voorlopige stand inkomstenkader

Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Totaal stand inkomstenkader	-840	173	61	-338	-214	71	-92	-944
Waarvan liquidatieverliesregeling	-840	-65	-65	-65	-65	-65	-65	-1.035

3. Koopkrachtbesluitvorming

- Op basis van de geraamde koopkrachtontwikkeling door het CPB zal er besluitvorming plaatsvinden over het komen tot een evenwichtig koopkrachtbeeld voor 2026.
- In de CEP raming (voorjaar 2025, zie tabel op de volgende pagina) wordt de mediane koopkrachtontwikkeling voor 2026 (t.o.v. 2025) geraamd op 1,1%. Het armoedepercentage ontwikkelt zich van 3,2% in 2025 naar 2,9% in 2026. Het armoedepercentage onder kinderen ontwikkelt zich van 3,2% in 2025 naar 2,9% in 2026.

Figuur 1: Verwachte koopkrachtontwikkeling 2025 en 2026 (CEP, 2025)

- Beleid dat in de Voorjaarsnota is aangekondigd is nog niet verwerkt in dit CEP-beeld. Naar verwachting zal het effect van het VJN-beleid per saldo een beperkt effect hebben op het koopkrachtbeeld dat in de cMEV wordt gepresenteerd.
- Het VJN-beleid bestaat met name uit het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor en enkele inflatie verlagende maatregelen (zoals de verlaging van de energiebelasting en terugdraaien van de btw-verhoging op cultuur, boeken en sport). Aanvankelijk was in de VJN ook een huurbevriezing en een incidentele verhoging van de huurtoeslag ("boodschappenbonus") afgesproken, maar deze maatregelen zijn na de val van het kabinet uit de uitgangspunten geschrapt.
- In het regeerprogramma zijn ambities en doelen opgenomen ten aanzien van de koopkracht van huishoudens. Dit gaat om de ambitie dat (1) (meer) werken meer moet lonen, (2) armoede onder mensen en kinderen niet mag oplopen, (3) maatregelen gericht moeten zijn op niet verdere nivellering en (4) vereenvoudiging van het belasting- en toeslagenstelsel wordt voorbereid.
- De stapsgewijze lastenverlichting via de inkomstenbelasting wordt tot en met 2028 ingezet om werken meer te laten lonen. Het CEP-beeld laat daarnaast geen nivellerend beeld zien, en de armoede loopt in lijn met de kabinetsambitie niet op. Gebaseerd op het CEP-beeld geven de doelen uit het regeerakkoord dan ook geen reden tot ingrijpen.

4. Budgettaire gevolgen arresten Hoge Raad en dekkingsopties (bijlage 2)

- De Hoge Raad heeft op 21 maart jl. een uitspraak gedaan over de liquidatieverliesregeling.
- Indien een deelneming van een belastingplichtige wordt geliquideerd, kan op het moment waarop de vereffening is voltooid, onder voorwaarden, een liquidatieverlies in aftrek worden gebracht in de vennootschapsbelasting (de zogenoemde liquidatieverliesregeling). Eén van die voorwaarden is dat de deelneming geen recht heeft op een tegemoetkoming ter zake van de door haar geleden verliezen.
- De HR oordeelt in het Arrest dat de beoordeling of "geen recht geldt op enigerlei tegemoetkoming" moet worden uitgevoerd naar het tijdstip waarop de vereffening van het ontbonden lichaam is voltooid.
- De Hoge Raad oordeelt daarbij dat het om die reden niet zo kan zijn dat onder "enigerlei tegemoetkoming" mede de tegemoetkomingen vallen die zijn verkregen of hadden kunnen worden verkregen door toepassing van de Ierse group-reliefregeling voorafgaand aan het moment waarop de vereffening is voltooid.
- In zoverre leidt het oordeel tot dubbel in aanmerking genomen verlies. De Hoge Raad ziet een dergelijk resultaat 'inherent aan de vormgeving van de liquidatieverliesregeling zoals deze van aanvang af heeft bestaan'.
- In totaal leidt dit tot een incidentele derving van €840 mln. in 2025 en €65 mln. structureel.
- De begrotingsregels schrijven voor dat het hele bedrag incidenteel en structureel gedekt dient te worden.
- In bijlage 2 zijn een aantal routes geschetst voor het dekken van de budgettaire opgave.
- Daarnaast wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de liquiditeitsverliesregeling aan te passen zodat de structurele derving kleiner wordt. Deze opties worden nu uitgewerkt en na het zomerreces aan u gepresenteerd.

5. Verlengen verlagen brandstofaccijns

- Per 1 januari 2026 loopt de verlaging van de brandstofaccijns af. Hiermee gaan de brandstofaccijns terug naar het oude niveau.
- Indien gekozen zou worden voor het (structureel) verlengen van de verlaagde brandstofaccijns, leidt dit tot een derving in 2026 van circa €1.7 mld. die gedekt moet worden. Structureel verlengen kost circa €2 mld. (zie tabel 3).
- Een eerste lijst met mogelijke dekkingsopties zijn ter illustratie weergegeven in tabel 4. Het is een forse opgave die dito maatregelen vraagt.
- Inhoudelijk ligt het verhogen van het toptarief inkomstenbelasting voor de hand. Hogere inkomens profiteren doorgaans het meest van de accijnsverlaging omdat zij meer rijden in grotere auto's. Uiteraard zijn er ook andere opties en kan ook een combinatie van opties worden uitgewerkt.

Tabel 3: kosten verlengen verlagen brandstofaccijns

	Structureel verlagen brandstofaccijns	2026	2027	2028	2029	2030	2031	struc
1	Benzine (ongelood)	-1082	-1191	-1248	-1298	-1324	-1340	-1340
2	Diesel	-614	-642	-663	-668	-671	-664	-664
3	LPG	-16	-17	-18	-18	-19	-19	-19
	<i>totaal</i>	<i>-1712</i>	<i>-1850</i>	<i>-1929</i>	<i>-1984</i>	<i>-2014</i>	<i>-2023</i>	<i>-2023</i>

Tabel 4: mogelijke dekkingsopties ter illustratie

Dekkingsopties	2026	2027	2028	2029	Structureel
Verhogen toptarief inkomstenbelasting met 1%-punt	465	465	465	465	465
Verhogen lage tarief vennootschapsbelasting met 1%-punt	543	543	543	543	543
Verhogen eigenwoningforfait tot € 1.340.000 met 0,05%-punt	378	378	378	378	378
Uitfaseren verlaagd motorrijtuigenbelasting tarief bestelauto ondernemers	341	315	575	520	785
Afschaffen verlaagde btw-tarief geneesmiddelen en hulpmiddelen	985	1970	1970	1970	1970
Afschaffen bedrijfsopvolgingsfaciliteit	104	595	661	760	740
Afbouwen en afschaffen kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	150	300	450	600	600

6. Uitgaven

- In augustus vindt in principe geen uitgavenbesluitvorming plaats. Uitgangspunt is dat eventuele generale claims worden afgewezen, er is geen ruimte voor budgettaire wensen en problemen zullen binnen de eigen begroting moeten worden opgelost. Eventuele besluitvorming over departementale begrotingen verloopt via de begrotingsraden.
- Mogelijk leiden de verwerking van de amendementen (stemming hierover wordt verwacht in de week van 1 juli), het bijstellen van generale dossiers en de doorwerking van cMEV tot een dekkingsopgave. Indien sprake is van een rijksbrede opgave zal rijksbrede dekking nodig zijn.
- Het schrappen van de huurbevriezing leidt tot een structurele dekkingsopgave van 492 miljoen euro. Deze dekkingsopgave loopt mee in augustus.
- Departementen dienen uiterlijk eind juni verzoeken tot kasschuiven in.
- Halverwege juli ontvangt u vanuit DGRB het eerste uitgavenbeeld met daarin de brede stand onder het uitgavenkader (effect aangenomen amendementen en doorwerking cMEV) en de voorgestelde kasschuiven.

- De uitvoeringsformatie van VWS en SZW volgt halverwege augustus. DGRB blijft u separaat informeren over het uitgavenkader en de verwerking van de uitgaven.

Communicatie en Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER INFORMATIE
Aan

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Proces besluitvorming augustus

Datum
1 juli 2025
Notanummer
2025-0000181101
Bijlagen
geen

Aanleiding

Aankomende augustus vindt besluitvorming plaats over de inkomsten en koopkracht. In deze nota vindt u het voorgestelde proces.

Kernpunten

- De besluitvorming vindt plaats tussen vrijdag 15 augustus en vrijdag 29 augustus en wordt gecoördineerd door Financiën. De besluitvorming start met een toelichting op de cMEV (wordt gepubliceerd op donderdag 10 juli). Deze publicatie biedt een actueel economisch beeld, raming van het EMU-saldo en koopkrachtraming. Deze vormen de cijferbasis voor de besluitvorming over koopkracht, en breder over de spreiding van de lasten (inkomstenkader). De resultaten van de besluitvorming worden vervolgens verwerkt in de MEV die uitkomt op Prinsjesdag.
- De inkomstenbesluitvorming vindt plaats in de vijfhoek. Het betreft een beperkte periode voor besluitvorming omdat de begrotingsstukken uiterlijk 31 augustus bij de Raad van State moeten liggen. Dit betekent dat in een vroeg stadium naar een concreet pakket moet worden toegewerkt. Aan het eind is ruimte gereserveerd voor politiek overleg op het ministerie van Financiën.
- Het hoofdbesluitvormingsmoment voor uitgaven is het voorjaar. In augustus vindt in principe geen uitgavenbesluitvorming plaats. Mogelijk moeten kasschuiven, bijstellingen op generale dossiers en uitvoeringsinformatie van VWS en SZW worden verwerkt. Uitgangspunt is dat eventuele generale claims worden afgewezen, er is geen ruimte voor budgettaire wensen en problemen zullen binnen de eigen begroting moeten worden opgelost. Indien sprake is van een rijksbrede opgave zal rijksbrede dekking nodig zijn.

Inkomstenbesluitvorming	
Do 10 jul	Publicatie cMEV
Vr 15 aug	Politieke vijfhoek
Di 19 aug	Politieke vijfhoek
Vr 22 aug	Politieke vijfhoek
26-28 aug	Politiek overleg, invulling nader te bepalen
Vr 29 aug	MR: bespreking augustusbrief
Vr 29 aug	Deadline aanleveren begrotingsstukken RvS

Toelichting

Uitgangspunten

- Door de val van het kabinet heeft het CPB besloten de cMEV al op donderdag 10 juli te presenteren. Dit is o.a. vanwege Keuzes in Kaart. Ondanks de vervroegde publicatie wordt vastgehouden aan de reguliere augustus planning.
- Door de demissionaire status van het kabinet wordt naar verwachting een beleidsarme begroting opgesteld die vooral lopende verplichtingen borgt en een nette begroting achterlaat voor het volgende kabinet.

Inkomstenkader

- Het inkomstenkader wordt bij de start van het kabinet vastgesteld, en bevat alle beleidsmatige aanpassingen in belastingen en premies aan de inkomstenkant van de begroting. Op basis hiervan worden de begrotingsregels aan de inkomstenkant gehandhaafd. Het sluiten van het inkomstenkader gebeurt jaarlijks in augustus, en wordt officieel getoetst door het CPB en de Raad van State.
- Het inkomstenkader vormt daarmee de basis voor de augustusbesluitvorming. Alle maatregelen die worden afgesproken in augustus zullen landen in de tabel van het inkomstenkader.
- Conform begrotingsregels dient het inkomstenkader te worden gesloten, dit betekent dat lastenrelevante beleidsmaatregelen budgettair gedekt zijn en het inkomstenkader op 0 uitkomt. Conform begrotingsregels is daarbij het uitgangspunt dat de maatregelen in elk jaar, over de kabinetsperiode en ook structureel budgettair gedekt zijn.
- Sinds de voorjaarsnota zijn een beperkt aantal mee- en tegenvallers ontstaan voor het inkomstenkader. Hieronder vindt u kort toegelicht waar deze o.a. vandaan komen:
 - Gevolgen uitspraken Hoge Raad liquidatieverliesregeling
 - Herijkingen en technische aanpassingen Belastingplan: dit betreft updates van de ramingen van staande beleidsvoornemens, en een aantal kleine technische aanpassingen in het Belastingplan.
 - Budgettaire verwerking klimaatpakket

Koopkracht

- Op basis van de geraamde koopkrachtontwikkeling door het CPB, zoals in juli gepresenteerd in de cMEV, zal er besluitvorming plaatsvinden over het komen tot een evenwichtig koopkrachtbeeld voor 2026.
- In de CEP raming (voorjaar 2025) wordt de mediane koopkrachtontwikkeling voor 2026 (t.o.v. 2025) geraamd op 1,1%. Het armoedepercentage ontwikkelt zich van 3,2% in 2025 naar 2,9% in 2026. Het armoedepercentage onder kinderen ontwikkelt zich van 3,2% in 2025 naar 2,9% in 2026.
- Beleid dat in de Voorjaarsnota is aangekondigd is nog niet verwerkt in dit CEP-beeld. Naar verwachting zal het effect van het VJN-beleid per saldo een beperkt effect hebben op het koopkrachtbeeld dat in de cMEV wordt gepresenteerd.
- Het VJN-beleid bestaat met name uit het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor en enkele inflatie verlagende maatregelen (zoals de verlaging van de energiebelasting en terugdraaien van de btw-verhoging op cultuur, boeken en sport). Aanvankelijk was in de VJN ook een huurbevrozing en een incidentele verhoging van de huurtoeslag ("boodschappenbonus") afgesproken, maar deze maatregelen zijn na de val van het kabinet uit de uitgangspunten geschrapt.

HEDEN
TER BESPREKING 10 JULI 10.00 - 10.45
Aan

**Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek**

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Persoonsgegevens

nota

Vooruitblik augustusbesluitvorming 10 juli 2025

Datum
9 juli 2025

Notanummer
2025-0000194880

Bijlagen
1. Inkomstenkader
2. Liquidatieverliesregeling

Aanleiding

Aankomende augustus vindt besluitvorming plaats over de inkomsten en koopkracht. Graag spreken wij op u (minister en stas FBD) op donderdag 10 juli (10.00 – 10.45) over de voorbereiding op deze besluitvorming. In deze nota vindt u het voorgestelde proces en de belangrijkste inhoudelijk onderdelen.

Bespreekpunten

1. Proces en uitgangspunten augustusbesluitvorming
Kunt u zich vinden in de voorgestelde planning?
2. Het inkomstenkader (bijlage 1)
3. Koopkracht
Welke uitzoekpunten wilt u hier richting de besluitvorming op meegeven?
4. Uitspraak Hoge Raad liquidatieverliesregeling (bijlage 2)
Hoe wilt u omgaan met derving die ontstaat door de uitspraak van de HR over de liquidatieverliesregeling?
5. Motie dekking box 3 en motie Idsinga
Hoe wilt u omgaan met de moties in de augustusbesluitvorming?
6. Verlengen verlaging brandstofaccijns
Welke uitzoekpunten wilt u hier richting de besluitvorming op meegeven?

Kernpunten

1. Proces en uitgangspunten inkomstenbesluitvorming
- De besluitvorming vindt plaats tussen vrijdag 15 augustus en vrijdag 29 augustus en wordt gecoördineerd door Financiën. De besluitvorming start met de publicatie van de cMEV, de concept MEV-raming van het CPB. Deze publicatie biedt een actueel economisch beeld, raming van het EMU-saldo en koopkrachtraming. Deze vormen de cijferbasis voor de besluitvorming over koopkracht, en breder over de spreiding van de lasten. De resultaten van de besluitvorming worden vervolgens verwerkt in de MEV die uitkomt op Prinsjesdag.
- De publicatie van de cMEV is eerder dan normaal, namelijk op 10 juli. De reden hiervoor zijn de werkzaamheden bij het CPB naar aanleiding van de val van het kabinet. Ondanks de vervroegde publicatie is het uitgangspunt de besluitvorming niet eerder dan gewoonlijk te starten.
- De inkomstenbesluitvorming vindt plaats in de vijfhoek. Het betreft een beperkte periode voor besluitvorming omdat de begrotingsstukken uiterlijk 31 augustus bij de Raad van State moeten liggen. Dit betekent dat in een vroeg stadium

naar een concreet pakket moet worden toegewerkt. Aan het eind is ruimte gereserveerd voor politiek overleg op het ministerie van Financiën.

- Het hoofdbesluitvormingsmoment voor uitgaven is het voorjaar. In augustus verwerken we kasschuiven, bijstellingen op generale dossiers en uitvoeringsinformatie van SZW en VWS. Daarnaast levert het schrappen van de huurbevrozing een structurele dekkingsopgave van 492 mln. op, zorgt het eventueel oplossen van de onderwijskansenregeling voor een opgave van 177 mln. en kan een opgave voortkomen uit de macro-economische doorwerking van cMEV. De laatste kabinetsraming van het EMU-saldo 2026 bij Voorjaarsnota zat op 3%. DGRB informeert u (minister) separaat over het uitgavenkader en de verwerking van de uitgaven. Op 10 juli wordt dit beeld met u (minister) besproken.

Tabel 1: Schema besluitvorming

<i>Inkomstenbesluitvorming</i>	
Do 10 jul	Publicatie cMEV
Vr 15 aug	Politieke vijfhoek
Di 19 aug	Politieke vijfhoek
Vr 22 aug	Politieke vijfhoek
26-28 aug	Politiek overleg, invulling nader te bepalen
Vr 29 aug	MR: bespreking augustusbrief
Vr 29 aug	Aanleveren begrotingsstukken RvS

2. Het inkomstenkader (bijlage 1)

- Het inkomstenkader vormt de basis voor de augustusbesluitvorming. Alle maatregelen die worden afgesproken in augustus zullen landen in de tabel van het inkomstenkader. Voor maatregelen aanvullend op het Hoofdlijnenakkoord dient te worden gecompenseerd.
- We adviseren u het inkomstenkader te sluiten, dit betekent dat lastenrelevante beleidsmaatregelen budgettair gedekt zijn en het inkomstenkader op 0 uitkomt. Daarbij is het uitgangspunt dat de maatregelen in elk jaar, over de kabinetsperiode en ook structureel budgettair gedekt zijn.
- Begin augustus zullen wij u informeren over de definitieve stand van het inkomstenkader voor de augustusbesluitvorming.
- In bijlage 1 vindt u de voorlopige stand, inclusief toelichting per maatregel. De stand kan nog wijzigen i.v.m. herijkingen door het certificeringsproces van het CPB, laatste aanpassingen bij het Belastingplan, de uitwerking in augustus van klimaatmaatregelen die onderdeel zijn van het klimaatpakket (pseudo-eindheffing auto en plasticheffing) en het mogelijk vervallen of opschorten van de CO₂-heffing voor de industrie en afvalverbrandingsinstallaties (leidt tot een structurele derving van €119 mln. en potentiële tegenvaller vanuit HVP).
- Indien er sprake is van tegenvallers bij de Zvw-premies (door uitvoeringskosten) moet dit nog worden verwerkt in het inkomstenkader (compensatie d.m.v. lastenverlichting omdat zorgpremies stijgen).
- Sinds de voorjaarsnota zijn een aantal mee- en tegenvallers ontstaan voor het inkomstenkader. Hieronder vindt u kort toegelicht waar deze vandaan komen en nu in de voorlopige stand zitten:
 - Budgettaire verwerking klimaatpakket, exclusief eventuele aanpassingen aan de pseudo-eindheffing en plasticheffing.
 - Gevolgen uitspraken Hoge Raad liquidatieverliesregeling (zie besprekspunt 4)

- Herijkingen: dit betreft updates van de ramingen van staande beleidsvoornemens.
- De meest actuele stand van het inkomstenkader is weergegeven in tabel 2. Over de kabinetsperiode ontstaat een tekort van cumulatief €944 mln. Structureel is er een tekort van €92 mln.

Tabel 2: Voorlopige stand inkomstenkader

Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Totaal stand inkomstenkader	-840	173	61	-338	-214	71	-92	-944
Waarvan liquidatieverliesregeling	-840	-65	-65	-65	-65	-65	-65	-1.035

3. Koopkrachtbesluitvorming

- Op basis van de geraamde koopkrachtontwikkeling door het CPB zal er besluitvorming plaatsvinden over het komen tot een evenwichtig koopkrachtbeeld voor 2026. U ontvangt donderdag 10 juli een separate nota over het meest actuele koopkrachtbeeld n.a.v. de cMEV.
- In de CEP raming (voorjaar 2025) wordt de mediane koopkrachtontwikkeling voor 2026 (t.o.v. 2025) geraamd op 1,1%. Het armoedepercentage ontwikkelt zich van 3,2% in 2025 naar 2,9% in 2026. Het armoedepercentage onder kinderen ontwikkelt zich van 3,2% in 2025 naar 2,9% in 2026.
- Beleid dat in de Voorjaarsnota is aangekondigd is nog niet verwerkt in dit CEP-beeld. Naar verwachting zal het effect van het VJN-beleid per saldo een beperkt effect hebben op het koopkrachtbeeld dat in de cMEV wordt gepresenteerd.
- Het VJN-beleid bestaat met name uit het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor en enkele inflatie verlagende maatregelen (zoals de verlaging van de energiebelasting en terugdraaien van de btw-verhoging op cultuur, boeken en sport). Aanvankelijk was in de VJN ook een huurbevriezing en een incidentele verhoging van de huurtoeslag ("boodschappenbonus") afgesproken, maar deze maatregelen zijn na de val van het kabinet uit de uitgangspunten geschrapt.
- In het regeerprogramma zijn ambities en doelen opgenomen ten aanzien van de koopkracht van huishoudens. Dit gaat om de ambitie dat (1) (meer) werken meer moet lonen, (2) armoede onder mensen en kinderen niet mag oplopen, (3) maatregelen gericht moeten zijn op niet verdere nivellering en (4) vereenvoudiging van het belasting- en toeslagenstelsel wordt voorbereid.
- De stapsgewijze lastenverlichting via de inkomstenbelasting wordt tot en met 2028 ingezet om werken meer te laten lonen. Het CEP-beeld laat daarnaast geen nivellerend beeld zien, en de armoede loopt in lijn met de kabinetsambitie niet op. Gebaseerd op het CEP-beeld geven de doelen uit het regeerakkoord dan ook geen reden tot ingrijpen.

4. Budgettaire gevolgen arresten Hoge Raad en dekkingsopties (bijlage 2)

- De Hoge Raad heeft op 21 maart jl. een uitspraak gedaan over de liquidatieverliesregeling.
- Indien een deelneming van een belastingplichtige wordt geliquideerd, kan op het moment waarop de vereffening is voltooid, onder voorwaarden, een liquidatieverlies in aftrek worden gebracht in de vennootschapsbelasting (de zogenoemde liquidatieverliesregeling). Eén van die voorwaarden is dat de deelneming geen recht heeft op een tegemoetkoming ter zake van de door haar geleden verliezen.

- De HR oordeelt in het Arrest dat de beoordeling of “geen recht geldt op enigerlei tegemoetkoming” moet worden uitgevoerd naar het tijdstip waarop de vereffening van het ontbonden lichaam is voltooid.
- De Hoge Raad oordeelt daarbij dat het om die reden niet zo kan zijn dat onder “enigerlei tegemoetkoming” mede de tegemoetkomingen vallen die zijn verkregen of hadden kunnen worden verkregen door toepassing van de Ierse group-reliefregeling voorafgaand aan het moment waarop de vereffening is voltooid.
- In zoverre leidt het oordeel tot dubbel in aanmerking genomen verlies. De Hoge Raad ziet een dergelijk resultaat ‘inherent aan de vormgeving van de liquidatieverliesregeling zoals deze van aanvang af heeft bestaan’.
- In totaal leidt dit tot een incidentele derving van €840 mln. in 2025 en €65 mln. structureel.
- De begrotingsregels schrijven voor dat het hele bedrag incidenteel en structureel gedekt dient te worden.
- In bijlage 2 zijn een aantal routes geschetst voor het dekken van de budgettaire opgave.
- Daarnaast wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de liquiditeitsverliesregeling aan te passen zodat de structurele derving kleiner wordt. Deze opties worden nu uitgewerkt en na het zomerreces aan u gepresenteerd.

5. Motie dekking box 3 en motie Idsinga

- Tijdens het debat in de Tweede Kamer over box 3 op 12 juni 2025 is door GL-PvdA en D66 een motie ingediend en aangenomen. De motie verzoekt het kabinet om in het belastingplan 2026 de herverdeling van geld van werkenden naar de grootste vermogens te herstellen in het kader van de dekking van box 3. De hersteloperatie kost circa €16,6 mld. Circa €6 mld. is in het saldo gelopen. Circa €7,3 mld. wordt gedekt binnen het domein vermogen en winst. Circa €3 mld. wordt gedekt via het verhogen van de lasten op arbeid (infasering lastenverlichting HLA).
- Tijdens het debat in de Tweede Kamer over de Voorjaarsnota 2025 op 18 juni jl. is een nieuwe motie-Idsinga c.s. ingediend en aangenomen. Deze motie verzoekt een maatregel op te nemen in het Belastingplan, waarmee voordelen uit lucratief belang zwaarder worden belast in box 2. De budgettaire opbrengst van deze maatregel bedraagt naar eerste inschatting circa € 20 miljoen tot € 80 miljoen en is relevant voor het inkomstenkader.

6. Verlengen verlagen brandstofaccijns

- Per 1 januari 2026 loopt de verlaging van de brandstofaccijns af. Hiermee gaan de brandstofaccijns terug naar het oude niveau.
- Er kan voor worden gekozen om de verlaging van de accijns te verlengen. Zo kan de huidige verlaging structureel worden doorgetrokken, maar het is ook mogelijk om de verlaging slechts gedeeltelijk door te zetten of de automatische indexatie niet langer door te voeren. In tabel 3 zijn enkele opties weergegeven.
- Indien gekozen zou worden voor het structureel verlengen van de huidige verlaging (optie 1a), leidt dit tot een derving in 2026 van circa €1,7 mld. die gedekt moet worden. Structureel verlengen en niet indexeren kost circa €2 mld. Zie tabel 3 voor andere opties, waaronder de variant met ‘beperkte grenseffecten’. Tabel 4 bevat de (voorlopige) tarieven voor 2026 die bij deze varianten horen.

- Een eerste lijst met mogelijke dekkingsopties zijn ter illustratie weergegeven in tabel 5. Hierin zijn ook opties die u (staatssecretaris FB&D) heeft uitgevraagd naar aanleiding van de bespreking van de notitie over verschillende mogelijke accijnstarieven en grenseffecten van 16 juni opgenomen.
- Het is een forse opgave die dito maatregelen vraagt.

Tabel 3: kosten verlengen verlagen brandstofaccijns

Nr.	Optie	2026	2027	2028	2029	Structureel
1a	Huidige tarieven behouden (korting + afschaffen indexatie)*	-1.712	-1.850	-1.929	-1.984	-2.023
1b	Huidige korting doortrekken* (wel indexatie vanaf 2026)	-1.546	-1.514	-1.486	-1.434	-1.307
2a	Variant grenseffecten beperken*	-930	-915	-900	-871	-795
2b	Variant grenseffecten beperken + afschaffen indexatie*	-930	-1108	-1215	-1312	-1440
3a	Variant grenseffecten beperken benzine**	-671	-669	-661	-645	-595
3b	Variant grenseffecten beperken benzine beperken + afschaffen indexatie***	-671	-869	-987	-1101	-1260

*Korting geldt voor benzine, diesel en LPG

** Korting geldt enkel voor benzine

***Korting geldt enkel voor benzine, indexatie wordt voor benzine, diesel en LPG afgeschaft.

Tabel 4: tarieven benzine, diesel en LPG per 2026 (euro/liter)

Opties	Benzine	Diesel	LPG
Basispad*	0,999	0,653	0,236
1a	0,789	0,516	0,186
1b	0,810	0,530	0,191
2a en 2b	0,869	0,596	0,226
3a en 3b	0,869	0,653	0,236

Tabel 5: mogelijke dekkingsopties ter illustratie

Dekkingsopties	2026	2027	2028	2029	Structureel
<i>Autobelastingen</i>					
Verhogen tarief bestelauto ondernemer (excl. brandstoftoeslag)	172	165	158	152	146
Uitfaseren verlaagd motorrijtuigenbelasting tarief bestelauto ondernemers	341	315	575	520	785
<i>Inkomstenbelasting</i>					
Verhogen toptarief inkomstenbelasting met 1%-punt	465	465	465	465	465
Beperken toepassing tcf naar 0%	1266	1266	1266	1266	1266
Terugdraaien beleidsmatige verhogingen aangrijpingspunt toptarief	389	779	1190	1595	1556
<i>Klimaat- en energiebelastingen</i>					
Belastingvermindering EB toespitsen op huishoudens	0	0	427	427	427
Verhogen tarief vliegbelasting met 10 euro	220	220	220	220	220
Belastingvermindering EB verlagen met € 100	1080	1080	1080	1080	1080
<i>Vermogen en winst</i>					

Verhogen lage tarief vennootschapsbelasting met 1%-punt	543	543	543	543	543
Verhogen eigenwoningforfait tot € 1.340.000 met 0,05%-punt	378	378	378	378	378
Afschaffen bedrijfsopvolgingsfaciliteit	104	595	661	760	740
Afbouwen en afschaffen kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	150	300	450	600	600

Lopende onderhandelingen

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

do. 14/8, 14.00-14.30 uur

Ministerie van Financiën

HEDEN
DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING

Aan

de minister

14/8

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Bespreekstuk gesprek met MP

Datum

12 augustus 2025

Notanummer

2025-0000258131

Bijlagen

1. Bespreekstuk

Aanleiding

Donderdag 14 augustus 14.00-14.30u heeft u een gesprek met de MP over de besluitvorming. Wij hebben een bespreekstuk voorbereid dat desgewenst kan worden gedeeld met AZ.

Beslispunten

Bent u akkoord met het verzenden van de bespreeknota aan AZ voor het gesprek met de MP?

Kernpunten

- Bijgevoegd vindt u een kort bespreekstuk dat u desgewenst kunt agenderen voor uw gesprek met de MP.
- In dit stuk wordt beknopt geschetst hoe het besluitvormingsproces eruit komt te zien, dat het uitgangspunt is om de begroting beleidsarm te houden, en dat er geen ruimte is voor extra wensen.
- In het stuk wordt aangegeven dat de laatste week van de besluitvorming ruimte is gemaakt in de planning voor politiek overleg. Daarbij moet nog bekeken worden in welke samenstelling dat gaat plaatsvinden.
- De belangrijkste inhoudelijke onderwerpen worden kort toegelicht.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

1. Het proces van de augustusbesluitvorming en de samenwerking

- De besluitvorming vindt plaats in een beperkte periode (half augustus tot eind augustus). Zoals gewoonlijk vindt de inkomsten- en koopkrachtbesluitvorming plaats in de Vijfhoek.
- De besluitvorming start met de vijfhoek van vrijdag 15 augustus. Vanwege de doorrekeningen van de verkiezingsprogramma's is de cMEV al in juli gepubliceerd. Deze publicatie biedt een actueel economisch beeld en de koopkrachtraming. Deze vormen de basis voor de besluitvorming. Er is geen ruimte voor uitloop, omdat de begrotingsstukken op tijd bij de Raad van State moeten liggen. Ook moet het CPB tijdig de uitgangspunten voor beleid ontvangen, om door te kunnen rekenen in de MEV.
- Voor de uitgaven geldt dat de begrotingen in de begrotingsraden (20, 21, 27 en 28 augustus) worden behandeld. Daarnaast zal besluitvorming over de dekking van de dekkingsopgave plaatsvinden met de vice-mp's. Op 19 en 26 augustus staan reguliere overleggen met de vice-mp's gepland.
- Om dit proces goed te laten verlopen is het belangrijk dat u (MP en MinFin) gezamenlijk optrekt.
- De laatste week van de besluitvorming is ruimte gemaakt in de planning voor politiek overleg. Daarbij moet nog bekeken worden in welke samenstelling dat gaat plaatsvinden.

Tabel 1: planning augustus

Inkomstenbesluitvorming	
Vr 16 aug	Politieke vijfhoek
Di 19 aug	Politieke vijfhoek
Wo 20 aug	Begrotingsraad
Do 21 aug	Begrotingsraad
Vr 22 aug	Politieke vijfhoek
Wo 27 aug	Begrotingsraad
Do 28 aug	Begrotingsraad
26-28 aug	Politiek overleg, invulling nader te bepalen
Vr 29 aug	MR: bespreking augustusbrief
Vr 29 aug	Deadline aanleveren begrotingsstukken RvS

2. Uitgangspunten augustusbesluitvorming

- Het uitgangspunt is dat de kaders gesloten worden. Voor de inkomstenkant betekent dit een dekkingsopgave van €590 mln. binnen de kabinetsperiode en €65 mln. structureel. Aan de uitgavenkant betekent dit dat de problematiek van struc. 788 mln. gedekt dient te worden.
- Daarnaast is het van belang dat we ons houden aan de Europese begrotingsregels, wat betekent dat het EMU-saldo binnen de -3% moet blijven.
- Gegeven de demissionaire status van het kabinet is het uitgangspunt verder om een beleidsarme Miljoenennota te presenteren. Dit betekent dat het aantal onderwerpen beperkt is deze augustus.
- Voor aanvullende lastenverlichtingen of extra uitgaven is geen budgettaire ruimte.

3. Belangrijkste onderwerpen augustus

- Hieronder vindt u een korte samenvatting van de belangrijkste onderwerpen die op dit moment worden voorzien voor de besluitvorming in augustus.

Inkomsten

- Koopkracht: Het CPB heeft met de cMEV een nieuwe raming gepubliceerd van de koopkrachtontwikkeling voor 2026. Het beeld is evenwichtig en de armoedecijfers laten een kleine daling zien. In de mediaan stijgt de koopkracht met +1,0%. Dit beeld geeft geen aanleiding om bij te sturen.
- Liquidatieverliesregeling: De Hoge Raad heeft geoordeeld dat de liquidatieverliesregeling binnen de vennootschapsbelasting te beperkt is toegepast door de Belastingdienst. De derving die hieruit volgt wordt deels opgevangen met meevallers binnen het inkomstenkader elders. Voor de rest worden dekkingsopties in kaart gebracht ter bespreking in de vijfhoek.
- Definitieve verwerking klimaatpakket voorjaar.

- Reguliere onderwerpen als de vaststelling van werknemerspremies door het UWV en aanpassingen in de zorgpremies.

Uitgaven

- Het voorlopige uitgavenbeeld laat een structurele tegenvaller van 788 mln. zien. De structurele tegenvaller wordt voornamelijk veroorzaakt door het schrappen van de huurbevrozing (struc. 492 mln.), een tegenvaller op de EU-afdrachten (struc. 264 mln.) en de herinvoering van de onderwijskansenregeling (struc. 177 mln.).
- De uitvoeringsinformatie VWS ontvangen wij op 18 augustus. De uitvoeringsinformatie leidt naar verwachting tot een meevaller, maar wordt momenteel nog getoetst.
- De structurele tegenvaller kan worden gedekt door het ombuigen op intensiveringen uit het Hoofdlijnenakkoord die nog op de Aanvullende Post staan (Envelop ouderenzorg) of een korting op de incidentele loonontwikkeling (ILO).
- Daarnaast is sprake van incidentele tegenvallers op o.a. de gasbaten (1 mld.) en eventuele compensatie van door gemeenten gedane uitgaven voor de jeugdzorg in de jaren 2023/2024 (728 mln.). Deze kunnen naar verwachting worden gedekt met incidentele meevallers.

**HEDEN
TER BESLISSING**
Aan
de minister

TER INFORMATIE
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

**Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek**

Persoonsgegevens

nota

Oplegger startnotitie vijfhoek augustusbesluitvorming
2025

Datum
13 augustus 2025

Notanummer
2025-0000257672

Bijlagen
1. Startnotitie vijfhoek
augustusbesluitvorming

Aanleiding

Vrijdag 15 augustus vindt de eerste politieke vijfhoek van de augustusbesluitvorming plaats. Donderdag 14 aug heeft u (minister) een gesprek met de MP over de besluitvorming. Voorafgaand aan dat gesprek heeft u (minister) een interne voorbespreking over zowel de uitgaven als de inkomsten. Hierbij leggen wij de startnotitie over de inkomsten voor de vijfhoek van 15 augustus aan u voor. In de vijfhoeknota wordt ingegaan op het proces van de augustusbesluitvorming, de uitgangspunten en wordt de stand van het inkomstenkader getoond. U (minister) ontvangt apart een nota over de uitgavenbesluitvorming.

Beslispunten

Beslispunt 1: Bent u (minister) akkoord met het agenderen van de startnotitie voor de inkomsten in de vijfhoek van vrijdag 15 augustus (bijlage 1)?

- In de startnotitie voor de politieke vijfhoek worden de uitgangspunten en het proces geschetst voor de augustusbesluitvorming. Gegeven de demissionaire status van het kabinet is de inzet erop gericht om een beleidsarme augustusronde te hebben en tegenvallers zoveel mogelijk met meevallers op te lossen. Ons advies is om beleidswensen af te houden. Doel van de bespreking in de vijfhoek komende vrijdag is met elkaar overeenstemming krijgen over de stand, in de volgende vijfhoek ligt de oplossing met dekking dan voor.
- De nota voor de vijfhoek bevat de stand van het inkomstenkader, dat wil zeggen alle onvermijdelijke mee- en tegenvallers en maatregelen die reeds zijn besloten (zoals het klimaatpakket). Er is sprake van een tekort van €590 mln. over de kabinetsperiode en een tekort van €65 mln. structureel, wat met name komt door de HR uitspraak over liquidatieverliesverrekening.
- Ten opzichte van de vorige bespreking over het inkomstenkader van 10 juli, is de stand van het inkomstenkader gewijzigd. In de vorige nota was sprake van een tekort van €944 mln. over de kabinetsperiode. Door een aantal meevallers (met name de inkomsten uit CBAM (maatregel 33, tabel 1 onderaan deze nota), is het tekort nu aanzienlijk lager. Om deze reden adviseren wij om het inkomstenkader ook binnen de kabinetsperiode proberen gedekt te krijgen.
- In de startnotitie wordt de vijfhoek eveneens geïnformeerd over een ontwikkelingsmogelijkheid binnen de tegenbewijsregeling in box 3 (dat wordt gerepareerd in het Belastingplan 2026, hierover bent u eerder geïnformeerd middels nota DBT 223900) en een correctie in de raming van box 3 (die niet

relevant is voor het inkomstenkader, wel voor het saldo. Een separate BD-nota hierover volgt donderdag 14 augustus).

Beslispunt 2: Bent u (minister) akkoord met het aanpassen van de deelnemingsvrijstelling als dekkingsoptie voor de liquidatieverliesregeling?

- Op 21 maart 2025 heeft de Hoge Raad een arrest gewezen over de liquidatieverliesregeling. Dit leidt tot een incidentele derving in 2025 van €840 mln. en een structurele derving vanaf 2026 van €65 mln.
- Met een aanpassing van de deelnemingsvrijstelling, waar de liquidatieverliesregeling een uitzondering op is, kan de structurele derving die is ontstaan vanaf 2027 gedekt worden. De aanpassing van de deelnemingsvrijstelling levert vanaf 2027 €113 mln. op (in de eerdere nota die is bijgevoegd is gewerkt met een concept raming van €65 mln. vanaf 2027).
- Met de voorgestelde aanpassing wordt een ontstane onevenwichtigheid ten aanzien van zogenoemde ingeprijsde valutaresultaten opgelost: de rente op valuta-afdekinstrumenten is nu wel volledig aftrekbaar, maar het verwachte valutaresultaat op het afdekkingsinstrument is vrijgesteld.
- Dit wordt tegengegaan door de deelnemingsvrijstelling met ingang van 1 januari 2027 te beperken tot uitsluitend niet-ingeprijsde (dat wil zeggen onverwachte) valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen. Zie toelichting voor meer informatie en een voorbeeld.
- Bij uw akkoord wordt deze optie in de 2^e Vijfhoek (dinsdag 19 augustus) voorgelegd ter besluit.

Beslispunt 3: Bent u (minister) akkoord met het uitvoeren van motie Idsinga als dekkingsoptie voor de liquidatieverliesregeling?

- Met het aanpassen van de deelnemingsvrijstelling is de totale derving die voortkomt uit de uitspraak van Hoge Raad over de liquidatieverliesregeling nog niet volledig gedekt, omdat dit nog niet volledig de incidentele derving uit 2025 dekt.
- De aangenomen motie Idsinga roept op om voordelen behaald door (fonds)managers binnen de private equity- en managementparticipatiepraktijk - die als onderdeel van hun beloningsstructuur vermogensbestanddelen ontvangen en daarmee relatief gunstig belast worden - evenwichtiger te belasten.
- Ter uitvoering van deze motie wordt voorgesteld om de belastingdruk via een multiplier in box 2 voor voordelen uit een middellijk gehouden lucratief belang gelijk te trekken tot het tarief in box 3.
- Deze maatregel levert vanaf 2026 €45 mln. op.
- Bij uw akkoord wordt deze optie in de 2^e Vijfhoek (dinsdag 19 augustus) voorgelegd ter besluit als dekking van de budgettaire derving. Wanneer u niet akkoord bent, zal er een andere dekkingsbron gevonden moeten worden, zoals bijvoorbeeld de middelen die vrijvallen doordat een apart tarief voor rode diesel niet uitvoerbaar is.
- De motie Idsinga is breed aangenomen door de Kamer, dus de kans bestaat dat tijdens de debatten van de APB en AFB opnieuw worden ingebracht.

Besprekpunten

1. Graag bespreken wij met u het totale beeld van het inkomstenkader. Er is sprake van een tekort binnen het inkomstenkader van €590 mln. over de kabinetsperiode. Structureel is sprake van een tekort van €65 mln. Onderstaande tabel 1 (deze tabel is anders dan de tabel in de startnotitie voor de vijfhoek) geeft weer hoe het beeld eruitziet als de voorgestelde dekkingsmaatregelen (beslispunten 2 en 3) voor de liquidatieverliesregeling worden doorgevoerd. In dat geval resteert een derving van €229 mln. binnen de kabinetsperiode, en een overschot van €93 mln. structureel. Over de begrotingshorizon t+5 is er sprake van een tekort van €95 mln.
2. Graag bespreken wij met u hoe u om wenst te gaan met de middelen die vrijvallen doordat het invoeren van een apart tarief voor rode diesel (€146 mln. vanaf 2027) niet uitvoerbaar is. Deze middelen zijn voorlopig niet opgenomen in de inkomstenkadertabel in de startnotitie. Deze vrijgekomen middelen kunnen bijdragen aan het volledig sluiten van het inkomstenkader. Als hier geen besluit over genomen wordt, ligt het voor de hand dat de Kamer hier een invulling voor zou vinden.
3. Graag bespreken wij met u hoe u om wenst te gaan met de youngtimer-regeling (bijtelling). In het voorjaar is als onderdeel van het klimaatpakket aangekondigd dat de youngtimer-regeling in de bijtelling ook wordt gewijzigd om nadelige uitwijkeffecten en een lager effect van de pseudo-eindheffing te voorkomen (zie de toelichting pagina 9). Hier heeft in het voorjaar geen definitieve besluitvorming over plaatsgevonden.
4. Graag bespreken wij de optie met u om een aanpassing binnen de energiebelasting op te nemen in het inkomstenkader om te voorkomen dat warmtenetten het fiscale voordeel over het aardgasverbruik verliezen als ze tijdelijk een duurzame energiebron moeten stilleggen. Dit wordt gedekt (€7 mln.) door de tarieven in de 3e, 4e en 5e schijf voor aardgas beperkt te verhogen. Dit is een wens van MKGG die wij ambtelijk kunnen volgen. Het is de facto een (technische) maatregel die in het voorjaar onderdeel had moeten zijn van het klimaatpakket (zie ook rood gearceerd rij 31 en 32 in tabel 1).
5. U (min en stas) heeft voor het reces gesproken over een aanpassingen in de extraterritoriale kostenregeling (ETK). Via deze regeling kunnen werkgevers de extra kosten van tijdelijk verblijf in Nederland van hun buitenlandse medewerkers (expats) onbelast vergoeden. Uit een recente evaluatie blijkt dat deze regeling maar beperkt doeltreffend en doelmatig is. Daarom wordt er voorgesteld om de extra kosten van levensonderhoud (zoals gas en water) voor inkomende werknemers uit te sluiten van de ETK. Dit levert structureel € 18 miljoen op vanaf 2026. Deze aanpassing kan zonder dat er ook een aanpassing nodig is in de 30%-regeling (d.w.z. zijn nog voldoende in balans met elkaar). Er moet worden gewogen of dit wordt meegenomen in de augustusbesluitvorming.
6. Tot slot bespreken we graag met u hoe politieke afstemming zal plaatsvinden. Dit zal ook aan de orde komen in het gesprek dat u (minister) met de MP heeft.

Tabel 1: stand inkomstenkader, inclusief bovenstaande dekkingsopties
(beslispunten 2 en 3). Rode passages zijn weggelaten uit de tabel die voorligt in
de vijfhoek van 15 aug.

	Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
	Arresten								
1	HR uitspraak liquidatieversliesregeling	-840	-65	-65	-65	-65	-65	-65	-1035
2	Aanpassen deelnemingsvrijstelling vennootschapsbelasting irt liquidatieverliesregeling	0	0	113	113	113	113	113	226
3	Gerechtshof uitspraak erfbelasting schijnhuwelijk	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-3
	Herijkingen								
4	Afschaffen kwarttarieven motorrijtuigenbelasting (mrb) voor kermis- of circusexploitanten, werkplaats- en werktuigmotorrijtuigen	0	0	-1	0	0	0	0	-1
5	Terugdraaien btw verhoging op cultuur, media en sport	0	35	35	35	35	35	35	105
6	Beperkt toepassen tabelcorrectiefactor (tcf) in de inkomstenbelasting	0	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-108
7	Verruimen/verduidelijken fietsregeling loonbelasting	0	3	3	3	3	3	3	9
8	Aanpassen definitie zuiveluitzondering verbruiksbelasting alcoholvrije dranken	0	0	5	5	5	5	5	10
9	Afschaffing vrijstelling box 3 en heffingskorting groen beleggen	0	0	-1	0	0	0	0	-1
	Belastingplan 2026, FvW27 en EJR25								
10	Wijzigen schenkbelasting bij woningen van WOZ naar WEZ	0	0	4	4	5	5	5	8
11	Vervroegen invoering peildatum oldtimerregeling mrb	0	0	-5	0	0	0	0	-5
12	Aanpassen fiscale voertuigclassificaties mrb (budgetneutraal)	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Aanpassen belasting- en invorderingsrente (budgetneutraal)	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Indexeren Invorderingswet	0	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-15
	Klimaatpakket								
15	Normeren zakelijke leasemarkt en verhogen mrb tariefkorting emissievrije personenauto's	0	192	-377	-333	-187	-148	-46	-518
16	Verlagen belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm) emissievrije bijzondere personenauto's	0	-7	-4	-4	-4	-4	0	-15
17	Verlagen bpm emissievrije bijzondere motorfietsen	0	-2	-1	-1	-1	-1	0	-4
18	Stapsgewijs afschaffen heffingsplafond belasting op leidingwater	0	64	105	105	105	105	105	274

19	Inzet middelen opt-in Emission Trading System	0	0	0	0	0	158	0	0
20	Kadercorrectie - klimaatfonds - dekking lease	0	0	45	40	0	0	0	85
21	Kadercorrectie - klimaatfonds - dekking mrb	0	0	55	31	0	0	0	86
22	Kadercorrectie - vrijvallen middelen AP provinciale opcenten	0	0	34	55	0	0	0	89
23	Niet invoeren polymeren heffing per 2028	0	0	0	-567	-567	-567	-567	-567
24	Hervormen afvalstoffenbelasting (ASB)	0	0	80	110	125	125	125	190
25	Kadercorrectie - reservering middelen CO2-heffing afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) klimaatfonds	0	0	51	99	0	0	0	150
26	Afschaffen terugsluis CO2-heffing AVI's naar Klimaatfonds	0	0	40	59	216	276	275	99
27	Tariefsverhoging ASB en aanscherping CO2-heffing voor AVI's	0	0	33	96	139	166	167	129
28	ETS2 uitbreiden naar glastuinbouw	0	0	335	247	209	197	0	582
29	Afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2027	0	0	-59	-64	-67	-69	-65	-123
30	Envelop compensatie glastuinbouw	0	0	-276	-183	-142	-128	0	-459
31	Aanpassen stadsverwarmingregeling energiebelasting (EB)	0	-7	-7	-7	-7	-7	-7	-21
32	Verhogen tarief 3e, 4e en 5e schijf aardgas EB	0	7	7	7	7	7	7	21
Overige ontwikkelingen									
33	CBAM inkomsten	0	211	237	0	0	0	0	448
34	Motie Ildsinga - lucratief belang met samenloopbepaling	0	45	45	45	45	45	45	135
35	Zorgpremie-ontwikkeling door Zvw-uitgaven	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
36	Doorwerking ontwikkeling zorgpremies op zorgtoeslag	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
37	Compensatie zorgpremies via tarief eerste en tweede schijf IB (voor deel burgers)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
38	Compensatie zorgpremies via Aof (voor deel bedrijven)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
39	Hoger vastgestelde Whk-premie	0	383	383	383	383	383	383	1149
40	Compensatie hogere Whk-premie via Aof-premie	0	-383	-383	-383	-383	-383	-383	-1149
Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)		2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Totaal stand inkomstenkader		-840	434	389	-212	-75	209	93	-229

Koopkrachtbesluitvorming

- MSZW bereidt voor de vijfhoek van vrijdag 15 augustus een stuk voor over het koopkrachtbeeld. Dit zal gaan om een feitelijke weergave van de stand van zaken. Het evenwichtige beeld, zoals ook te zien hieronder, geeft volgens ons (en ook ambtelijk SZW) geen aanleiding om bij te sturen tijdens de besluitvorming.
- De mediane koopkrachtontwikkeling voor 2026 komt uit op +1,0%, gelijkmatig verdeeld over de inkomensgroepen. Deze positieve ontwikkeling komt met name door de reële loonstijging van 1,5%, en eerder besloten koopkrachtmaatregelen, zoals de verhoging van de huurtoeslag en het kindgebonden budget en de lastenverlichting via de inkomstenbelasting. Armoede neemt in de komende jaren af.
- Er is een aantal koopkrachtgerelateerde moties aangenomen in de Eerste en Tweede Kamer, namelijk over de positie van middeninkomens en huurders, over armoede onder kinderen en het knippunt in het kindgebonden budget. Het beeld is dat voor ieder van deze moties geldt dat er óf al aan wordt voldaan met het huidige beeld, óf invulling door het kabinet niet past bij de demissionaire status.

Koopkrachtontwikkeling 2026 (%)	CEP	cMEV
1 ^e 20%-groep	1,1	1,0
2 ^e 20%-groep	1,2	1,1
3 ^e 20%-groep	1,0	1,1
4 ^e 20%-groep	1,0	1,0
5 ^e 20%-groep	1,0	0,9
Werkenden	1,0	0,9
Uitkeringsgerechtigden	1,1	1,0
Gepensioneerden	1,1	1,2
Tweeverdieners	1,0	1,0
Alleenstaanden	1,1	1,0
Alleenverdieners	1,0	0,9
Huishoudens met kinderen	0,8	0,8
Huishoudens zonder kinderen	1,1	1,0
Alle huishoudens	1,1	1,0

Toelichting beslispoint 2 – Dekking structurele derving arrest Hoge Raad liquidatieverliesregeling

De deelnemingsvrijstelling en de liquidatieverliesregeling

- Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten ontvangen van een deelneming onder voorwaarden vrijgesteld, maar zijn ook verliezen niet aftrekbaar. Hierdoor wordt voorkomen dat winst die al eerder is belast bij een deelneming, nog een keer wordt belast bij de aandeelhouder (dubbele belastingheffing).
- De liquidatieverliesregeling is een uitzondering op de deelnemingsvrijstelling. Door de liquidatieverliesregeling is een (liquidatie)verlies op een deelneming onder voorwaarden wel aftrekbaar. De reden is dat het verlies niet meer bij die deelneming in mindering kan worden gebracht (en voorgoed verloren zou gaan).

Voorgestelde aanpassing van de deelnemingsvrijstelling (wij verwijzen ook naar het beslispoint in de nota van 24 juli (notanummer 2025-0000219285):

- In de nota van 14 april (notanummer 2025-0000105964) hebben wij u geïnformeerd dat een dekkingsmaatregel (thans) niet binnen de liquidatieverliesregeling (de regeling waar het arrest van de Hoge Raad van 21 april 2025¹ op ziet) is gevonden.
- Aanpassing van de deelnemingsvrijstelling om de structurele derving van het arrest tegen te gaan is met ingang van 1 januari 2027 wel mogelijk.
- Op verzoek is de deelnemingsvrijstelling ook van toepassing op resultaten die worden behaald met afdekkingsinstrumenten zoals leningen en valutatermijntransacties ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen (gezamenlijk: valuta-afdekinstrumenten).
- Het valutaresultaat op de lening of de valutatermijntransactie bestaat uit een verwacht resultaat en uit een onverwacht resultaat.
- Het verwachte resultaat is bij een lening de verwachte koersmutatie die tot uitdrukking komt in het renteverskil tussen een lening in de vreemde valuta en een vergelijkbare lening in euro's, en bij een valutatermijntransactie het verschil tussen de koers op het moment van afsluiten van het valutatermijncontract (spotkoers) en de verwachte koers op de afgesproken datum (termijnkoers).
- Het onverwacht resultaat, ook wel niet-ingeprijste valutaresultaat is het verschil tussen de werkelijke koersontwikkeling en de verwachte koersontwikkeling, bijvoorbeeld door politieke beslissingen, economische mee- of tegenvallers, enzovoorts. Anders dan voor het ingeprijste valutaresultaat, is de ontwikkeling van dit resultaat geheel onzeker bij het aangaan van de lening dan wel valutatermijntransactie.
- De huidige tekst van de deelnemingsvrijstelling en de parlementaire geschiedenis leiden ertoe dat het gehele valutaresultaat onder de deelnemingsvrijstelling wordt verantwoord.
- Op dit moment werkt de deelnemingsvrijstelling onevenwichtig uit ten aanzien van (ingeprijste) valutaresultaten: zo is de rente op een lening in een andere valuta – die dient er afdekking van een valutarisico –aftrekbaar, maar is het valutaresultaat vrijgesteld.
- Dit kan worden geïllustreerd met het hierna opgenomen voorbeeld over een geldlening. De systematiek voor een valutatermijntransactie is vergelijkbaar.
- Wij stellen voor deze onevenwichtigheid tegen te gaan door de deelnemingsvrijstelling met ingang van 1 januari 2027 te beperken tot

¹ ECLI:NL:HR:2025:417.

uitsluitend niet-ingeprijsde (dat wil zeggen onverwachte) valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen.

Voorbeeld onevenwichtigheid bij geldlening

- Als voor het afdekken van een valutarisico dat met een deelneming in het buitenland wordt gelopen een lening van 1000 USA dollar wordt aangegaan voor één jaar en de rente 3% hoger is dan op een overigens identieke EUR lening, dan komt dat omdat de markt verwacht dat de USA dollar over één jaar is gedaald met 3% ten opzichte van de EUR. Tegenover de hogere rentekosten van 30 (-/-) op de lening staat dus een evengrote verwachte valutawinst van 30 (+) op de lening. Bedrijfseconomisch vallen deze componenten tegen elkaar weg. Fiscaal worden de hogere rentekosten van 30 (-/-) echter in aftrek gebracht, terwijl de verwachte valutawinst van 30 (+) met toepassing van de deelnemingsvrijstelling als vrijgestelde valutawinst wordt verantwoord. Komt de verwachting uit, dan is men per saldo (bedrijfseconomisch) niet meer kwijt dan op een EUR lening, maar ontstaat met een USA dollar lening wel een grotere aftrekpost van 30.

Toelichting beslispunt 3 – Motie Idsinga lucratief belang

Introductie multiplier binnen de lucratiefbelangregeling

- (Fonds)managers binnen de private equity- en managementparticipatiepraktijk kunnen, als onderdeel van hun beloningsstructuur, vermogensbestanddelen ontvangen waarmee zij onder bepaalde omstandigheden vaak zeer hoge rendementen kunnen behalen. De voordelen uit deze beloningsstructuren hebben een gemengd karakter: ze hebben feitelijk kenmerken van zowel arbeidsinkomen (box 1) als van een beleggingsopbrengst op geïnvesteerd kapitaal (box 3).
- Deze voordelen staan doorgaans niet in verhouding tot het geïnvesteerde bedrag en/of het te lopen risico. Als vervolgens wordt voldaan aan een bepaalde hefboom en sprake is van een beloningsoogmerk², zijn de gerealiseerde voordelen belast in box 1 als inkomen uit lucratief belang. Belastingplichtigen kunnen, mits voldaan aan de voorwaarden, deze belastingheffing in box 1 inruilen voor een belastingheffing in box 2 (de zogenoemde aanmerkelijkbelangvariant of doorstootbepaling).³
- De eerste aangenomen motie-Idsinga c.s.⁴ van 4 april 2024 roept op om deze voordelen uit lucratief belang uitsluitend te belasten in box 1. Daarmee zou de huidige mogelijkheid komen te vervallen om de heffing in box 1 in te ruilen voor een lagere heffing in box 2. De belastingplichtige moet voor deze heffing in box 2 het lucratieve belang dan wel middellijk houden via een holdingstructuur die 95% van deze voordelen uitkeert aan de aandeelhouder in privé.
- Uit het in februari jl. gepubliceerde onderzoeksrapport komt naar voren dat een dergelijke wijziging op korte termijn niet is realiseren.⁵ Naar aanleiding van dit rapport zijn twee alternatieve maatregelen aan de praktijk voorgelegd door middel van een internetconsultatie. Op 4 juli jl. heeft de Tweede Kamer een tweede motie-Idsinga c.s. aangenomen.⁶

² Zoals gedefinieerd in artikel 3.92b e.v. van de Wet inkomstenbelasting 2001.

³ De tarieven in 2025 in box 2 bedragen tot een inkomen € 67.804 24,5% en voor het meerdere 31%.

⁴ Kamerstukken II 2023/24, 25087, nr. 335.

⁵ Kamerstukken II 2024/25, 32 140, nr. 225.

⁶ Kamerstukken II 2024/25, 36725, nr. 29.

Deze motie verzoekt de regering om, als onderdeel van het Belastingplan 2026, een wetsvoorstel in te dienen waarmee de voordelen behaald door private-equitymanagers zwaarder in box 2 worden belast.

- Deze motie moet recht doen aan de strekking van de eerste motie-Idsinga c.s. Tegen de achtergrond van de wens van de Tweede Kamer bleek dat de zogenoemde multiplier-maatregel op korte termijn het gemakkelijkst is te realiseren.
- Ter uitvoering van deze motie wordt voorgesteld om slechts voor de voordelen uit dit middellijk gehouden lucratief belang, de belastingdruk beperkt te verhogen via een multiplier in box 2 en daarmee de heffing over deze voordelen gelijk te trekken tot maximaal 36%, het tarief in box 3. De huidige belastingtarieven in box 2 blijven ongewijzigd. Voor de belastingplichtigen in box 2 die geen lucratief belang bezitten, wijzigt ook de belastingdruk niet. Deze maatregel levert naar verwachting vanaf 2026 jaarlijks € 45 miljoen op.

Voorbeeld

Belastingplichtige X bezit een zogenoemd middellijk gehouden lucratief belang in bv Z. Het lucratieve belang in bv Z is ondergebracht in holding bv Y, waarin X een aanmerkelijk belang heeft.⁷ X ontvangt met toepassing van de aanmerkelijkbelangvariant € 100.000 aan voordelen uit lucratief belang in box 2. Het inkomen uit aanmerkelijk belang moet vervolgens als gevolg van de voorgestelde maatregel vastgesteld worden op € 116.129 [op basis van de cijfers 2025: € 100.000 x 36/31]. In dit geval betaalt X hierover € 31.592 aan inkomstenbelasting.⁸ Zonder de voorgestelde multiplier bedraagt het inkomen uit aanmerkelijk belang € 100.000. In dat geval betaalt X hierover € 26.592 aan inkomstenbelasting.⁹

Toelichting besprekpunt 3 – aanpassing youngtimer-regeling (bijtelling)

- In het voorjaar is als onderdeel van het klimaatpakket aangekondigd (maar nog niet definitief over besloten) dat de youngtimer-regeling in de bijtelling ook wordt gewijzigd om nadelige uitwijkeffecten en een lager effect van de pseudo-eindheffing te voorkomen. De benodigde wetgeving voor de pseudo-eindheffing wordt opgenomen in het pakket Belastingplan 2026.
- In de praktijk maakt de huidige youngtimer-regeling in de bijtelling (35% bijtelling over waarde economisch verkeer i.p.v. 22% bijtelling over cataloguswaarde voor voertuigen vanaf 15 jaar) het fiscaal aantrekkelijk om een ouder voertuig zakelijk te rijden.
- Dit is onwenselijk vanuit het oogpunt van de klimaatdoelen en maakt het voor werknemers mogelijk om tegen lage lasten in een fossiele zakelijke auto rond te rijden.
- Er is daarom een voorstel uitgewerkt om de leeftijdsgrens per 2026 of 2027 te verhogen naar 25 jaar. Dit sluit aan bij het feit dat auto's tegenwoordig een langere levensduur hebben en auto's van 15 jaar steeds vaker in bruikbaar nut niet onderdoen voor een jong exemplaar.
- Dit voorstel wordt besproken met MKGG en de bewindspersonen van IenW.
- De aanpassing is budgettair nog niet verwerkt en kan deze besluitvormingsronde alsnog worden ingeboekt in het inkomstenkader.
 - Er kan voor worden gekozen om de opbrengst van deze maatregel (structureel €35 mln. vanaf 2027) ten goede te laten komen aan het

⁷ Er is sprake van een aanmerkelijk belang als X aandeelhouder is van ten minste 5% van het geplaatste aandelenkapitaal.

⁸ Op basis van de cijfers 2025: (€ 67.804 x 24,5%) + (€ 48.325 x 31%).

⁹ Op basis van de cijfers 2025: (€ 67.804 x 24,5%) + (€ 32.196 x 31%).

generale beeld waarmee dit bijdraagt aan het verder sluiten van het inkomstenkader.

- Het klimaatpakket heeft met toevoeging van deze maatregel echter een overdekking, zowel over de kabinetsperiode als structureel die vergelijkbaar is met de budgettaire omvang van deze maatregel. MKGG en SFIN hebben in een bestuurlijk overleg met de autobranche toegezegd om de mogelijkheid tot flankerend beleid voor de pseudo-eindheffing in augustus te zullen wegen. Indien MKGG hier inderdaad op wil inzetten, kunt u daarom ook overwegen om de opbrengst van de youngtimer-regeling (deels) in te zetten als dekking voor flankerend beleid, zoals een nieuwe korting in de bijtelling voor zakelijke elektrische auto's (wens autobranche).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Politieke Vijfhoek

ASEA
Contactpersoon
Datum
Onze referentie

memo

Koopkracht- en armoedebeeld n.a.v. cMEV 2026

Op basis van de augustusraming van het CPB (cMEV) is een nieuwe raming gemaakt van de koopkrachtontwikkeling voor 2025 en 2026. Hieronder worden de uitgangspunten van de raming en het koopkrachtbeeld toegelicht.

Bespreekpunt

- Deelt u de mening dat het koopkrachtbeeld evenwichtig is?
- Heeft u nog aandachtspunten bij het koopkrachtbeeld of de moties?

Uitgangspunten van de raming

- *De koopkrachtraming in dit memo is zoals gebruikelijk een raming van de statische koopkracht, waarin de persoonlijke situatie van huishoudens niet verandert.*
- *Het koopkrachtbeeld dat het kabinet hanteert wijkt licht af van het CPB-beeld (maximaal 0,1 procentpunt), doordat de cijfers van het kabinet zijn gebaseerd op de zorgpremieraming van VWS. Daarnaast is de toepassing van de tabelcorrectiefactor (tcf) in de inkomstenbelasting herijkt. Doordat de definitieve tcf hoger uitvalt, kan de tcf voor een iets groter deel worden toegepast dan eerder gedacht.*
- *De raming van de zorgpremies wordt nog herzien door VWS. Dit kan nog leiden tot (kleine) aanpassingen in het koopkrachtbeeld.*

Koopkrachtbeeld 2025 en 2026

- *De mediane koopkrachtontwikkeling voor 2025 komt uit op +0,7% (figuur 1, links). Deze stijging komt voornamelijk doordat de reële lonen met 1,5% stijgen. Daarnaast dragen ook lastenverlichting en de verhoging van het kindgebonden budget bij aan de hogere koopkracht. Ten opzichte van het CEP (februari 2025) is de geraamde koopkrachtontwikkeling voor 2025 nauwelijks gewijzigd (+0,7% nu vs. +0,6% toen).*
- *De mediane koopkrachtontwikkeling voor 2026 komt uit op +1,1% (figuur 1, rechts). Ook in 2026 levert de reële loonstijging (opnieuw 1,5%) de belangrijkste bijdrage aan de koopkrachtstijging. Daarnaast leveren de verhoging van de huurtoeslag en het kindgebonden budget een (beperkte) positieve bijdrage. Het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor voor het indexerend van de schijfgrenzen en heffingskortingen zorgt voor een negatief koopkrachteffect.*
- *Het koopkrachtbeeld voor 2026 is evenwichtig. Alle inkomensgroepen gaan er 1,0% tot 1,2% op vooruit, en ook de verschillen tussen werkenden (1,0%), uitkeringsgerechtigden (1,1%) en gepensioneerden (1,3%) zijn beperkt.*

Gepensioneerden gaan er gemiddeld iets meer op vooruit omdat door de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel diverse fondsen de pensioenen meer kunnen indexeren.

ASEA

Datum

Onze referentie

- Het koopkrachtbeeld o.b.v. de cMEV is bijna gelijk aan het beeld o.b.v. het CEP (beide keren een mediaan van 1,1%). Dat komt doordat de ramingen van zowel de contractloonontwikkeling als de inflatie nagenoeg onveranderd zijn.
- In deze raming is ook voorgenomen kabinetsbeleid uit de Voorjaarsnota verwerkt. Concreet gaat het om het beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor (negatief effect) en een aantal inflatieverlagende maatregelen (zoals de verlaging van de energiebelasting en het terugdraaien van de btw-verhoging) (positief effect). Per saldo is het effect van de VJN-maatregelen naar verwachting ongeveer 0. In deze raming is in lijn met de cMEV geen rekening gehouden met de eerder aangekondigde huurbevriezing en de tijdelijke verhoging van de huurtoeslag (boodschappenbonus), omdat het kabinet aan TK heeft laten weten dat deze maatregelen weer worden teruggedraaid.

Armoedecijfers 2025 en 2026

- Het aandeel personen in armoede daalt naar verwachting van 3,1% in 2025 naar 2,8% in 2026. Het aandeel kinderen in armoede daalt naar verwachting van 3,0% in 2025 naar 2,8% in 2026. Dit is het gevolg van stijgende lonen (en gekoppelde uitkeringen), lastenverlichting en de verhogingen van de huurtoeslag en het kindgebonden budget.

Moties over het koopkracht- en armoedebeeld

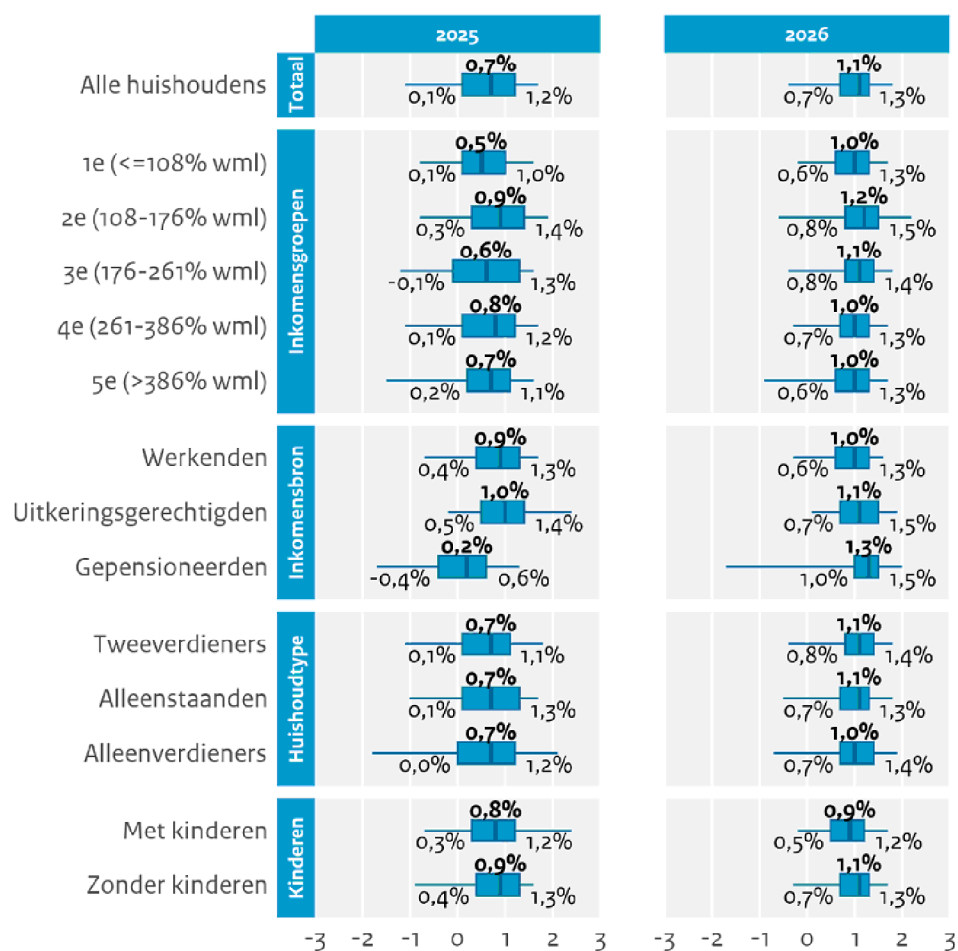
- De Eerste en Tweede Kamer hebben de afgelopen maanden een aantal moties aangenomen die vragen om bijsturing van de koopkracht- en/of armoedecijfers. Een overzicht hiervan is opgenomen in de bijlage. Bij deze opsomming van de moties is een inhoudelijke appreciatie meegegeven. Aan sommige moties wordt al voldaan.

Figuur 1: Verwachte koopkrachtontwikkeling 2025 en 2026 op basis van VWS-premies (stand cMEV, augustus 2025).

ASEA

Datum

Onze referentie

Tabel 1: Koopkrachtontwikkeling voorbeeldhuishoudens 2026 op basis van de VWS- premies (stand cMEV, augustus 2025). De voorbeeldhuishoudens worden niet gepubliceerd door het CPB.

Datum
Onze referentie

Werkenden	
Alleenverdiener met kinderen	
modaal	0,8%
2 x modaal	0,8%
Twéeverdieners	
modaal + ½ x modaal met kinderen	1,1%
2 x modaal + ½ x modaal met kinderen	1,4%
2½ x modaal + modaal met kinderen	1,2%
modaal + modaal zonder kinderen	1,3%
2 x modaal + modaal zonder kinderen	1,3%
Alleenstaande	
minimumloon	1,0%
modaal	1,3%
2 x modaal	1,3%
Alleenstaande ouder	
minimumloon	1,1%
modaal	0,6%
<i>Niet-werkenden</i>	
Sociale minima	
paar met kinderen	1,0%
alleenstaande	1,4%
alleenstaande ouder	0,6%
AOW (alleenstaand)	
(alleen) AOW	1,2%
AOW +10000	1,5%
AOW (paar)	
(alleen) AOW	1,3%
AOW +10000	1,5%
AOW +30000	1,6%

Tabel 2: Ontwikkeling armoedecijfer volgens nieuwe armoedegrens, SZW-berekening (stand cMEV, augustus 2025).

	2024 (streefcijfer)	2025	2026
Aandeel personen in armoede	3,5%	3,1%	2,8%
Aandeel kinderen in armoede	3,3%	3,0%	2,8%

Bijlage: Overzicht aangenomen moties EK en TK

Tweede Kamer

ASEA

Datum

Onze referentie

- Motie Klaver (GL-PvdA) c.s. (6 maart 2025) verzoekt de regering o.a. om bij het koopkrachtbeleid als uitgangspunt te nemen dat middeninkomens er meer op vooruitgaan dan de hoogste inkomens. De motie is mede ingediend door CU, SP en NSC. Voor de motie stemden ook PVV, BBB, CDA, DENK, PvdD en Volt (110 zetels).
 - *Het koopkrachtbeeld voor 2026 voldoet aan deze motie.*
- Motie Flach/Van der Lee (SGP/GL-PvdA) (18 juni 2025) verzoekt de regering om in de SZW-begroting 2026 een voorstel uit de Voorjaarsnota [i.e. een verhoging van het afbouwpercentage van het kindgebonden budget voor inkomens vanaf € 60.000] aan te passen door het extra knikpunt hoger te leggen en/of de vermogensgrenzen te verlagen. Voor de motie stemden PVV, GL-PvdA, D66, BBB, SP, CU, DENK, FvD, PvdD, SGP en Volt (100 zetels).
 - *Een optie hoe om te gaan met de motie passend bij de demissionaire status van het kabinet zou zijn om vast te houden aan het kabinetsvoorstel en de Kamer te informeren over welke gevolgen een hogere afbouwgrens zou hebben.*
 - *Onderstaande tabel toont wat er nodig is om de afbouwgrens te verhogen met dekking uit het afbouwpercentage óf een extra verlaging van de vermogensgrenzen van het kindgebonden budget¹.*

Afbouwgrens	Afbouw- percentage	Extra verlaging vermogensgrenzen
€ 60.000 (basispad)	12,80%	-
€ 65.000	14,65%	- € 30.000
€ 70.000	17,90%	- € 44.800
€ 75.000	24,60%	- € 51.500
€ 80.000	46,00%	- € 57.500

- *Een hoger afbouwpercentage zorgt snel voor een aanzienlijk hogere marginale druk voor de groep die boven het afbouwpunt blijft zitten. Bij €80.000 bereikt deze zelfs 46%, waardoor huishoudens (i.c.m. de afbouw van de arbeidskorting en het toptarief) uit kunnen komen op een marginaal tarief boven de 100%.*
- *Een verlaging van de vermogensgrenzen zorgt voor hoge terugvorderingen, omdat het huishoudens direct het hele recht op kindgebonden budget verliest. Daarnaast groeit de verhouding tussen het toegestane inkomen en vermogen scheef; het jaarinkomen mag hoger zijn dan het vermogen om nog aanspraak te maken op kindgebonden budget. Bij een aantal varianten komt de vermogensgrens uit onder het heffingsvrij vermogen in box 3.*
- Motie Ergin (DENK) (18 juni 2025) verzoekt de regering om bij de augustusraming of op Prinsjesdag te komen met een voorstel voor een gerichte koopkrachtmaatregel voor huurders met lage en middeninkomens. Voor de motie stemden PVV, NSC, BBB, SP, CU, DENK, FvD, PvdD en Volt (82 zetels).
- Motie Beckerman/De Hoop (SP/GL-PvdA) (19 juni 2025) verzoekt de regering om, in overleg met huurdersorganisaties en de Woonbond, met Prinsjesdag een voorstel te doen voor structurele compensatie voor gestegen huur- en woonlasten. Voor de motie stemden PVV, GL-PvdA, SP, CU, DENK en PvdD (76 zetels).

¹ Vermogensgrenzen kindgebonden budget 2027: € 117.613 voor een alleenstaande en € 156.531 voor een paar.

- Motie El Abassi (DENK) (25 juni 2025) verzoekt de regering om huurders alsnog te compenseren via een verhoging van de huurtoeslag. Voor de motie stemden PVV, GL-PvdA, SP, CU, DENK en PvdD (76 zetels).

ASEA

Datum

Onze referentie

- *Een optie is om voor deze moties te verwijzen naar reeds ingezet beleid.*
- *In de afgelopen jaren zijn al verschillende maatregelen genomen om huurders te ondersteunen, zowel binnen de huurtoeslag als binnen het huurbeleid. De betaalbaarheid van huren is hiermee verbeterd.*
- *Ook in 2026 gaan een aantal maatregelen in de huurtoeslag in, deze maatregelen helpen voornamelijk de huurders met de hoogste woonlasten in verhouding tot het inkomen.*
- *Bovendien is het koopkrachtbeeld voor 2026 gunstig.*
- *Het budgettaire effect van recente vereenvoudigings- en koopkrachtmaatregelen binnen de huurtoeslag (sinds 2023) bedraagt ruim €1,7 miljard. Dit betreft onder andere de verlaging van de eigen bijdrage, het vervallen van de maximum huurgrens voor het in aanmerking komen voor huurtoeslag en de invoering van een minder steile en lineaire afbouw van de huurtoeslag.*

Eerste Kamer

- Motie Van Apeldoorn (SP) c.s. (1 juli 2025) verzoekt de regering om in de komende Miljoenennota gerichte maatregelen op te nemen met als doel de kinderarmoede in 2026 en de jaren daarna alsnog significant te verminderen, onder het nu door het CPB voorspelde niveau. De motie is mede ingediend door GL-PvdA, D66, CU, PvdD, SGP, Volt, 50PLUS en OPNL. Voor de motie stemden ook CDA en Fractie-Kemperman (42 zetels).
 - *De verwachte ontwikkeling van de armoedecijfers is in lijn met de motie.*

HEDEN
TER BESLISSING

Aan de minister 15/8

TER INFORMATIE

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

nota

Oplegger vijfhoeknotitie inkomstenkader 19 augustus 2025

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Persoonsgegevens

Datum
15 augustus 2025

Notanummer
2025-0000261018

Bijlagen
1. Inkomstenkader
politieke vijfhoek 19 aug

Aanleiding

Dinsdag 19 augustus vindt de tweede politieke vijfhoek van de augustusbesluitvorming plaats. Hierbij leggen wij de notitie over het inkomstenkader voor de vijfhoek van 19 augustus aan u voor. In de vijfhoeknota wordt een besluit gevraagd over de dekkingsmaatregelen t.b.v. het ontstane tekort in het inkomstenkader.

Beslispunten

Bent u akkoord met het agenderen van de notitie voor de inkomsten in de vijfhoek van dinsdag 19 augustus (bijlage 1)?

- In de notitie voor de politieke vijfhoek worden de dekkingsopties gepresenteerd. De deadline voor aanleveren is maandag 12 uur.
- Met de drie dekkingsmaatregelen resteert in het inkomstenkader een tekort van €175 mln. binnen de kabinetsperiode, waar een overschot van €111 mln. structureel tegenover staat. Over de begrotingshorizon t+5 is er nog sprake van een gering tekort van €5 mln.

Bespreken

Kern

Aanpassen van de deelnemingsvrijstelling als dekkingsoptie voor de liquidatieverliesregeling

- Met een aanpassing van de deelnemingsvrijstelling, waar de liquidatieverliesregeling een uitzondering op is, kan de structurele derving die is ontstaan door de uitspraak van de Hoge Raad over de liquidatieverliesregeling vanaf 2027 gedekt worden. De aanpassing van de deelnemingsvrijstelling levert vanaf 2027 €113 mln. op.
- Met de voorgestelde aanpassing wordt een ontstane onevenwichtigheid bij de winst op afdekkingsinstrumenten op valutarisico's opgelost: de kosten van het afdekkingsinstrument zijn nu wel volledig aftrekbaar, maar de verwachte winst op het afdekkingsinstrument is vrijgesteld van heffing (valt onder de deelnemingsvrijstelling). Dit gaat in tegen het principe binnen de fiscaliteit om enkel een aftrek mogelijk te maken als daar een heffing tegenover staat. Dit kan daarmee gezien worden als een onbedoeld voordeel.
- De Belastingdienst geeft aan dat de groep belastingplichtigen die een voordeel heeft bij het arrest van de Hoge Raad over de liquidatieverliesregeling hoofdzakelijk dezelfde groep belastingplichtigen is die nadeel ondervinden van de voorgestelde aanpassing van de deelnemingsvrijstelling. Het gaat met name om financiële instellingen, private equity partijen en multinationals.

Graag check op vestigingsklimaat.

- Deze dekkingsoptie past het best binnen het domein van de liquidatieverliesregeling en is gericht op het dichten van een onbedoeld ontstaan gat.
- Mogelijke alternatieve dekkingsopties buiten het domein zijn het verhogen van de AOF-premie en het niet volledig toepassen van de tabel correctiefactor binnen de IB. De laatste twee genoemde opties verhogen echter de lasten op arbeid, terwijl het voordeel van het arrest over de liquidatieverliesregeling neerslaat bij het grootbedrijf.

Beperken van de extra territoriale kosten (ETK) regeling als dekkingsoptie voor de liquidatieverliesregeling

- Indien de aanpassing van de deelnemingsvrijstelling en de motie Idsinga wordt verwerkt binnen het inkomstenkader, is er binnen de kabinetsperiode nog steeds sprake van een tekort.
- Het inkomstenkader kan worden gedekt door de ETK regeling voor inkomende werknemers te beperken. De beperking zit in het verwijderen van de kostenvergoeding voor de extra kosten van levensonderhoud & gesprekkosten met het herkomstland uit de regeling. Dit levert vanaf 2026 structureel € 18 miljoen op.
- Voor de extra kosten van levensonderhoud geldt dat medewerkers in de regel ook een salaris krijgen naar Nederlandse maatstaven, waarmee dus ook rekening wordt gehouden met het (mogelijk) hogere prijspeil in Nederland. Een extra belastingvrije kostenvergoeding leidt dus niet tot dit gelijker fiscaal speelveld tussen ingekomen werknemers en andere werknemers. Voor de telefoonkosten geldt dat door de opkomst van chat-apps zoals Whatsapp de kosten voor bellen met het thuisland niet of veel minder van toepassing zijn.
- Deze dekkingsmaatregel valt niet direct binnen domein, maar er is wel in het hoofdlijnenakkoord afgesproken dat er wordt gezien welke fiscale voordelen onder deze regeling kunnen worden versoberd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESPREKING

Aan

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Startnotitie augustusbesluitvorming 2025

Datum
15 augustus 2025

Notanummer
2025-0000241259

Bijlagen
geen

Aanleiding

Deze notitie is het startdocument van de augustusbesluitvorming over de inkomsten. In deze nota vindt u het proces, de uitgangspunten en de stand van het inkomstenkader.

Bespreekpunten

A. Uitgangspunten inkomstenbesluitvorming

- Het inkomstenkader vormt de basis voor de augustusbesluitvorming. Alle maatregelen die worden afgesproken in augustus zullen landen in de tabel van het inkomstenkader.
- Aan de inkomstenkant is op dit moment sprake van een aanzienlijke derving, zowel cumulatief over de kabinetsperiode als structureel. Om deze reden samen met de demissionaire status van het kabinet is er geen ruimte voor additionele intensiveringen of lastenverlichting.
- Conform begrotingsregels dient het inkomstenkader te worden gesloten, dit betekent dat lastenrelevante beleidsmaatregelen budgettair gedekt zijn en het inkomstenkader op 0 uitkomt. Conform begrotingsregels is daarbij het uitgangspunt dat de maatregelen over de kabinetsperiode en ook structureel budgettair gedekt zijn. Daarnaast is het streven om de maatregelen ook in ieder jaar gedekt te hebben.
- Het dekken van tegenvallers is ook van belang gelet op de ontwikkeling van het EMU-saldo.
- Door de demissionaire status van het kabinet is het uitgangspunt een beleidsarme begroting op te stellen die lopende verplichtingen borgt en een nette begroting achterlaat voor het volgende kabinet.

B. Proces inkomstenbesluitvorming

- De besluitvorming vindt plaats tussen vrijdag 15 augustus en vrijdag 29 augustus en wordt gecoördineerd door Financiën. Er is geen uitloop mogelijk.
- Er zijn drie politieke vijfhoeken ingepland op 15, 19, en 22 augustus. De ontwerpbegrotingen worden behandeld in de begrotingsraden. Zie tabel 1 voor de invulling hiervan. Er is daarnaast rekening gehouden met politiek overleg tussen 26 en 28 augustus. De afsluiting van de besluitvorming is in de MR van 29 augustus.

Tabel 1: planning augustus

Inkomstenbesluitvorming	
Vr 15 aug	Politieke vijfhoek
Di 19 aug	Politieke vijfhoek
Wo 20 aug	Begrotingsraad
Do 21 aug	Begrotingsraad
Vr 22 aug	Politieke vijfhoek
Wo 27 aug	Begrotingsraad
Do 28 aug	Begrotingsraad
26-28 aug	Politiek overleg, invulling nader te bepalen
Vr 29 aug	MR: bespreking augustusbrief
Vr 29 aug	Deadline aanleveren begrotingsstukken en Belastingplan RvS

C. Onderwerpen augustus en dekkingsopgave

- **Inkomstenkader:**

- Over de kabinetsperiode ontstaat een tekort van cumulatief €590 mln. Structureel is er een tekort van €65 mln.
- Het tekort is ontstaan omdat er sinds de voorjaarsnota een aantal meen- en tegenvallers voordoen in het inkomstenkader (zie paragraaf D). Deze dienen volgens de begrotingsregels te worden gedekt. Het tekort wordt met name veroorzaakt door het arrest van de Hoge Raad inzake de liquidatieverliesverrekening.
- Daarnaast liggen reguliere onderwerpen voor, zoals het compenseren voor Zvw-premies, zorgtoeslag en Whk-premies. Gebruikelijk is om deze compensatie technisch te laten lopen via de eerste twee schijven van de IB (voor het deel dat huishoudens afdragen) en de AOF-premie (voor het deel dat bedrijven afdragen).

- **Arrest Hoge Raad liquidatieverliesregeling:**

- De Hoge Raad heeft een arrest gewezen over de liquidatieverliesregeling. Dit arrest heeft budgettaire consequenties. Het arrest leidt tot een budgettaire derving van €840 mln. in 2025 en €65 mln. structureel.
- De begrotingsregels schrijven voor dat de budgettaire gevolgen van gerechtelijke uitspraken over fiscaal beleid dienen te worden gedekt binnen het inkomstenkader met inkomstenmaatregelen. In de volgende vijfhoek zal hiervoor een voorstel worden gedaan.

- **Koopkracht:**

- Het CPB heeft met de cMEV een koopkrachtbeeld gepresenteerd. De mediane koopkrachtontwikkeling voor 2026 komt uit op +1,0%, gelijkmatig verdeeld over de inkomensgroepen. Zoals gebruikelijk in augustus kan worden gezien of in de besluitvorming bijsturing op het beeld gewenst is.

- **Rode diesel:**

- Er moet een besluit genomen worden over de middelen die vrijvallen doordat het invoeren van een apart tarief voor rode diesel niet uitvoerbaar is.

D. Stand inkomstenkader

- In tabel 3 vindt u de stand van het inkomstenkader. Sinds de voorjaarsnota zijn een aantal mee- en tegenvallers ontstaan voor het inkomstenkader. Hieronder vindt u kort toegelicht waar deze o.a. vandaan komen:
 - Gevolgen arrest Hoge Raad inzake de liquidatieverliesregeling
 - Herijkingen en technische aanpassingen Belastingplan: dit betreft updates van de ramingen van staande beleidsvoornemens, en een aantal kleine technische aanpassingen in het Belastingplan 2026
 - Budgettaire verwerking klimaatpakket
 - CBAM-inkomsten
- Tabel 3 laat zien dat de uitspraken van de Hoge Raad over de liquidatieverliesregeling in 2025 leiden tot een fors tekort in het inkomstenkader van €840 mln. Vanaf 2028 leiden de maatregelen van het klimaatpakket tot een tekort.
- Over de kabinetsperiode ontstaat een tekort van cumulatief €590 mln. Structureel is er een tekort van €65 mln. Conform begrotingsregels dient zowel het tekort over de kabinetsperiode als het structurele tekort gedekt te worden.

Tabel 3: stand inkomstenkader

	Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Arresten									
1	HR uitspraak liquidatieverliesregeling	-840	-65	-65	-65	-65	-65	-65	-1035
2	Gerechtshof uitspraak erfbelasting schijnhuwelijk	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-3
Herijkingen									
3	Afschaffen kwarttarieven motorrijtuigenbelasting (mrb) voor kermis- of circusexploitanten, werkplaats- en werktuigmotorrijtuigen	0	0	-1	0	0	0	0	-1
4	Terugdraaien btw verhoging op cultuur, media en sport	0	35	35	35	35	35	35	105
5	Beperkt toepassen tabelcorrectiefactor (tcf) in de inkomstenbelasting	0	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-108
6	Verruimen/verduidelijken fietsregeling loonbelasting*	0	3	3	3	3	3	3	9
7	Aanpassen definitie zuiveluitzondering verbruiksbelasting alcoholvrije dranken*	0	0	5	5	5	5	5	10
8	Afschaffing vrijstelling box 3 en heffingskorting groen beleggen	0	0	-1	0	0	0	0	-1
Belastingplan 2026, FvW27 en EJR25									
9	Wijzigen schenkbelasting bij woningen van WOZ naar WEZ*	0	0	4	4	5	5	5	8
10	Vervroegen invoering peildatum oldtimerregeling mrb*	0	0	-5	0	0	0	0	-5
11	Aanpassen fiscale voertuigclassificaties mrb (budgetneutraal)*	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Aanpassen belasting- en invorderingsrente (budgetneutraal)	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Indexeren Invorderingswet	0	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-15

Klimaatpakket									
14	Normeren zakelijke leasemarkt en verhogen mrb tariefkorting emissievrije personenauto's*	0	192	-377	-333	-187	-148	-46	-518
15	Verlagen belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm) emissievrije bijzondere personenauto's	0	-7	-4	-4	-4	-4	0	-15
16	Verlagen bpm emissievrije bijzondere motorfietsen	0	-2	-1	-1	-1	-1	0	-4
17	Stapsgewijs afschaffen heffingsplafond belasting op leidingwater	0	64	105	105	105	105	105	274
18	Inzet middelen opt-in Emission Trading System	0	0	0	0	0	158	0	0
19	Kadercorrectie - klimaatfonds - dekking lease	0	0	45	40	0	0	0	85
20	Kadercorrectie - klimaatfonds - dekking mrb	0	0	55	31	0	0	0	86
21	Kadercorrectie - vrijvallen middelen AP provinciale opcenten	0	0	34	55	0	0	0	89
22	Niet invoeren polymeren heffing per 2028	0	0	0	-567	-567	-567	-567	-567
23	Hervormen afvalstoffenbelasting (ASB)	0	0	80	110	125	125	125	190
24	Kadercorrectie - reservering middelen CO2-heffing afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) klimaatfonds	0	0	51	99	0	0	0	150
25	Afschaffen terugsluis CO2-heffing AVI's naar Klimaatfonds	0	0	40	59	216	276	275	99
26	Tariefsverhoging ASB en aanscherping CO2-heffing voor AVI's	0	0	33	96	139	166	167	129
27	ETS2 uitbreiden naar glastuinbouw	0	0	335	247	209	197	0	582
28	Afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2027	0	0	-59	-64	-67	-69	-65	-123
29	Envelop compensatie glastuinbouw	0	0	-276	-183	-142	-128	0	-459
Overige ontwikkelingen									
30	CBAM inkomsten	0	211	237	0	0	0	0	448
31	Zorgpremie-ontwikkeling door Zvw-uitgaven	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
32	Doorwerking ontwikkeling zorgpremies op zorgtoeslag	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
33	Compensatie zorgpremies via tarief eerste en tweede schijf IB (voor deel burgers)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
34	Compensatie zorgpremies via Aof (voor deel bedrijven)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
35	Hoger vastgestelde Whk-premie	0	383	383	383	383	383	383	1149
36	Compensatie hogere Whk-premie via Aof-premie	0	-383	-383	-383	-383	-383	-383	-1149
Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)		2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Totaal stand inkomstenkader		-840	389	231	-370	-233	51	-65	-590

** De invoeringsdatum van deze maatregel is nog onder voorbehoud van de definitieve Uitvoeringstoets. Deze toetsen zijn i.v.m. het strakke wetgevingstraject van met name het pakket Belastingplan nog niet afgerond.*

E. Overig fiscaal

- Ontwikkelingsmogelijkheid obligaties tegenbewijsregeling box 3:
 - Het blijkt mogelijk om de belasting in box 3 met de tegenbewijsregeling te omzeilen door het aankopen van obligaties. Door de aankoop van obligaties met aangegroeide rente ontstaat in het jaar van aankoop een verlies voor de tegenbewijsregeling in box 3. De belastingplichtige kan daardoor aan het einde van het jaar obligaties kopen om zijn werkelijke rendement te verminderen en gebruik te maken van de tegenbewijsregeling in box 3. In het volgende jaar heeft de belastingplichtige wel een positief rendement. In dat jaar vormt de forfaitaire heffing in box 3 echter een plafond op de heffing.
 - Dit "obligatielek" wordt gerepareerd middels een wetswijziging in het Belastingplan 2026. Hierdoor wordt het verlies in jaar van aankoop van obligaties voorkomen. Per saldo wordt over meerdere jaren hetzelfde werkelijke rendement berekend, maar dit wordt gelijkmatiger verdeeld.
 - Zonder reparatie ontstaat een groot budgettair risico dat kan oplopen tot €1 mld. Dit vormt een risico voor het EMU-saldo in 2026.
- Belasting- en invorderingsrente herstel box 3:
 - Als het formulier OWR (opgaaf werkelijk rendement) voor de definitieve aanslag ontvangen wordt, bepaalt de wet dat in beginsel - als de aangifte tijdig en juist is gedaan - belastingrente vergoed wordt. Bij de ramingen van de BIR (belasting- en invorderingsrente) en de herstelwet box 3 is destijds geen rekening gehouden met deze belastingrentecomponent.
 - De budgettaire gevolgen van het wettelijk gezien moeten vergoeden van de belastingrente zijn nu alsnog in kaart gebracht en bedragen € 391 miljoen. Omdat de herstelwet box 3 al in werking is getreden en bij de raming van deze wet geen rekening is gehouden met de wettelijke eis tot vergoeding, is de derving niet lastenrelevant voor het inkomstenkader. De budgettaire gevolgen zijn wel saldo-relevant en vallen naar verwachting in 2026 en 2027.
- CO₂-heffing industrie in relatie tot het HVP:
 - N.a.v de motie Van Dijk heeft het kabinet aangegeven de mogelijkheden te verkennen tot het zo snel mogelijk opschorten van de CO₂-heffing. Over de gevolgen hiervan is een BWO gepland tussen de minister van Financiën en KGG en staatssecretaris FBD. De conclusie hiervan komt terug in de vijfhoek.

Toelichting maatregelen tabel 3

1. Hoge Raad uitspraak liquidatieverliesregeling

De Hoge raad heeft op 21 maart 2025 een arrest gewezen over de 'liquidatieverliesregeling' in de vennootschapsbelasting (Vpb). Met deze regeling kan een belastingplichtige op het moment dat een deelneming wordt geliquideerd (opgeheven), hiervoor een verlies in aftrek brengen van de Vpb. Het arrest van de Hoge Raad kan onder omstandigheden tot dubbel in aanmerking genomen verlies leiden. Dit leidt tot een incidentele derving in 2025 voor de jaren t/m 2025 en ook tot een structurele derving.

2. Gerechtshof uitspraak erfbelasting schijnhuwelijk

Het Gerechtshof 's Hertogenbosch heeft op 9 april 2025 een uitspraak gedaan die impact heeft op het bestrijden van 'schijnpartnerschappen'. Dat zijn partnerschappen die bewust worden aangegaan zodat er minder erfbelasting betaald hoeft te worden. Voor partners (en kinderen) geldt namelijk een lager tarief dan andere verkrijgers. Het Gerechtshof heeft bepaald dat deze schijnpartnerschappen niet bestreden kunnen worden met 'fraus legis'. Dat is het begrip in het fiscale recht dat misbruik van recht verbiedt, bijvoorbeeld in het geval van belastingconstructies. Dit leidt tot een kleine derving.

3. Herijking - afschaffen motorrijtuigenbelasting (mrb) kwarttarieven kermis- of circusexploitanten, werkplaats- en werktuigmotorrijtuigen

In de Voorjaarsnota 2025 zijn de budgettaire gevolgen verwerkt van het afschaffen van de mrb kwarttarieven voor voertuigen die worden gehouden door kermis- of circusexploitanten of dienen als werkplaats- en werktuigen. Bij nadere uitwerking bleek dat deze maatregel pas per 2028 in werking kan treden. Met deze herijking wordt dit verwerkt.

4. Herijking - terugdraaien btw verhoging op cultuur, media en sport

In de Voorjaarsnota 2025 zijn de budgettaire gevolgen verwerkt van het terugdraaien van de btw verhoging op cultuur, media en sport. De raming van deze maatregel is aangepast n.a.v. het doorlopen van het certificeringsproces met het Centraal Planbureau (CPB). Met deze herijking wordt dit verwerkt.

5. Herijking - beperkt toepassen tabelcorrectiefactor (tcf) in de inkomstenbelasting (IB)

In de Voorjaarsnota 2025 is het terugdraaien van de btw verhoging op cultuur, media en sport gedekt met het beperkt toepassen van de tcf in de IB. In de Voorjaarsnota is gerekend met de voorlopige tcf. De tcf is nu definitief vastgesteld op basis van de laatste inflatiecijfers. Daarnaast valt de derving van het terugdraaien van de btw verhoging lager uit. Hierdoor is er minder dekking nodig en kan de tcf dus meer toegepast worden. Hierdoor wordt de IB dus meer gecompenseerd voor inflatie. Met deze herijking worden beide aanpassingen verwerkt.

6. Herijking - verruimen en verduidelijken fietsregeling loonbelasting

In de Voorjaarsnota 2025 zijn de budgettaire gevolgen verwerkt van het verruimen en verduidelijken van de fietsregeling in de loonbelasting. De vormgeving van deze maatregel is gewijzigd waardoor de maatregel geen budgettaire gevolgen meer heeft. Met deze herijking wordt dit verwerkt.

7. Herijking - aanpassen definitie zuiveluitzondering verbruiksbelasting alcoholvrije dranken

In de Voorjaarsnota 2025 zijn de budgettaire gevolgen verwerkt van het aanpakken van de 'vleugje zuivel' constructie in de verbruiksbelasting voor

alcoholvrije dranken. De raming van deze maatregel is aangepast n.a.v. het doorlopen van het certificeringsproces met het CPB. Met deze herijking wordt dit verwerkt.

8. Herijking - afschaffing vrijstelling box 3 en heffingskorting groen beleggen
Bij de behandeling van het Belastingplan 2025 is het amendement van Eijk-Nagel en Vermeer aangenomen. Met dit amendement wordt de werkkostenregeling uitgebreid en dit wordt gedekt door de box 3 vrijstelling en heffingskorting voor groen beleggen af te schaffen per 2027. Uit de Uitvoeringstoets van de Belastingdienst blijkt echter dat dit pas mogelijk is per 2028. Met deze herijking wordt dit verwerkt.

9. Fiscale Verzamelwet 2027 - wijzigen schenkbelasting bij woningen van WOZ naar WEZ
Woningen die worden verkregen door een schenking of erfenis worden binnen de schenk- en erfbelasting gewaardeerd o.b.v. de waardering onroerende zaken (WOZ). Met deze maatregel wordt voorgesteld om voor woningen in de schenkbelasting voortaan uit te gaan van de waarde in het economische verkeer (WEZ).

10. Fiscale Verzamelwet 2027 - vervroegen invoering peildatum oldtimerregeling mrb
In het Belastingplan 2024 is de mrb 'oldtimerregeling' gewijzigd. Deze aanpassing zou per 2028 ingaan maar met deze maatregel wordt er voorgesteld om dit een jaar eerder te doen.

11. Fiscale Verzamelwet 2027 - aanpassen fiscale voertuigclassificaties mrb
In het voorjaar is de vrachtwagenheffing (VWH) aangepast. Deze aanpassing leidt tot een ongewenste dubbele heffing doordat bepaalde voertuigen zowel onder de VWH als de mrb vallen. Met deze maatregel wordt voorgesteld om dit corrigeren. Omdat de aanpassing van de VWH leidt tot een opbrengst die ongedaan wordt gemaakt door deze mrb aanpassing, is dit budgettair neutraal.

12. Beleidsbesluit - aanpassen belasting- en invorderingsrente
Een belastingplichtige moet belastingrente betalen als zijn/haar belastingaanslag niet op tijd kan worden vastgesteld, bijvoorbeeld omdat er te laat aangifte is gedaan. Andersom betaalt de Belastingdienst belastingrente als het te lang duurt om de aanslag op te leggen. Een belastingplichtige moet invorderingsrente betalen als belasting niet op tijd wordt betaald. En andersom betaalt de Belastingdienst invorderingsrente als een belastingteruggaaf te lang duurt. Met deze maatregel wordt voorgesteld om het invorderingsrente percentage te bevriezen op 4,25%, in plaats van de stijging naar ECB-rente + 4%. Om dit te dekken wordt de opslag voor de belastingrente voor de Vpb niet verlaagd.

13. Eindejaarsregeling 2025 - indexeren Invorderingswet
De Invorderingswet regelt de invordering van rijksbelastingen en bevat o.a. een minimumbedrag aan invorderingsrente wat wordt geïnd. Alle rente gelijk of minder dan dit bedrag wordt niet geïnd. Dat bedrag is op dit moment € 23 maar dit is al sinds 1990 niet meer geïndexeerd. Met deze maatregel wordt voorgesteld om dit bedrag te indexeren.

14. Klimaatpakket - normeren zakelijke leasemarkt en verhogen mrb tariefkorting emissievrije personenauto's
In april 2025 heeft het kabinet een pakket met klimaatmaatregelen gepresenteerd. De budgettaire gevolgen van dit pakket zijn niet verwerkt bij de voorjaarsnota 2025 dus dat wordt nu gedaan. Een van de klimaatmaatregelen is het normeren van de zakelijke leasemarkt via een pseudo-eindheffing in de

loonbelasting voor niet-emissievrije auto's. Daarnaast wordt ook de bestaande mrb tariefkorting voor emissievrije personenauto's verhoogd.

15. Klimaatpakket - verlagen belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm) emissievrije bijzondere personenauto's

Met deze maatregel wordt voorgesteld om de bpm voor emissievrije bijzondere personenauto's, zoals kampeerauto's t/m 2030 te verlagen.

16. Klimaatpakket - verlagen bpm emissievrije bijzondere motorfietsen

Met deze maatregel wordt voorgesteld om de bpm voor emissievrije bijzondere motorfietsen t/m 2030 te verlagen.

17. Klimaatpakket - stapsgewijs afschaffen heffingsplafond belasting op leidingwater (BOL)

Met deze maatregel wordt voorgesteld om het heffingsplafond in de BOL stapsgewijs af te schaffen. Hierdoor wordt het heffingsplafond in 2026 verhoogd van 300 m³ naar 55.000 m³ en vanaf 2027 helemaal afgeschaft.

18. Klimaatpakket - inzet middelen opt-in Emission Trading System (ETS)

Met deze maatregel wordt voorgesteld om een deel van de middelen van het opt-in ETS II systeem vanaf 2030 in te zetten om de grondslagerosie van het normeren van de leasemarkt te dekken (zie maatregel 11).

19. Klimaatpakket - kadercorrectie - klimaatfonds - dekking lease

Met deze maatregel wordt voorgesteld om een deel van de derving in 2027 en 2028 van het normeren van de leasemarkt te dekken met middelen uit het klimaatfonds (zie maatregel 11). Omdat het klimaatfonds aan de uitgavenkant van de begroting staat is hier een kadercorrectie voor nodig.

20. Klimaatpakket - kadercorrectie - klimaatfonds - dekking mrb

Met deze maatregel wordt voorgesteld om een deel van de derving in 2027 en 2028 van het verhogen van de mrb tariefkorting te dekken met middelen uit het klimaatfonds (zie maatregel 11). Omdat het klimaatfonds aan de uitgavenkant van de begroting staat is hier een kadercorrectie voor nodig.

21. Klimaatpakket - kadercorrectie - vrijvallen middelen AP provinciale opcenten

In de Voorjaarsnota 2024 zijn middelen in de Aanvullende Post (AP) geserveerd ter compensatie van de derving aan provinciale opcenten, als gevolg van het invoeren van de tijdelijke mrb tariefkorting voor emissievrije personenauto's. Deze derving blijkt lager te zijn dan verwacht waardoor een deel van deze reservering vrijvalt. Met deze maatregel wordt voorgesteld om deze vrijgevallen middelen in te zetten als dekking voor de normering van de leasemarkt (zie maatregel 11). Omdat de AP aan de uitgavenkant van de begroting staat is hier een kadercorrectie voor nodig.

22. Klimaatpakket - niet invoeren polymeren heffing per 2028

In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken om een circulaire plastic heffing in te voeren. Met deze maatregel wordt voorgesteld om deze heffing niet in te voeren. Het kabinet heeft bij de presentatie van het klimaatpakket aangegeven dat het nog in gesprek gaat met stakeholders over hoe de transitie naar een circulaire economie kan worden versneld.

Een randvoorwaarde aan dit gesprek is dat het pakket wat hieruit volgt moet leiden tot: 1) de voor de polymeren heffing ingeboekte € 567 miljoen aan inkomsten, 2) een CO₂-reductie van 2 megaton in 2030 (t.o.v. de KEV2024) 3) en tot 30% circulaire plastics in 2030. Zolang dit gesprek nog loopt stelt het kabinet

een technische invulling voor, bestaande uit het verhogen van de afvalstoffenbelasting (ASB) en het aanscherpen van de CO₂ heffing voor afvalverbrandingsinstallaties (AVI's).

23. Klimaatpakket - hervormen ASB

Met deze maatregel wordt voorgesteld om de ASB te hervormen, o.a. door de grondslag van de belasting te vergroten. Bijvoorbeeld door het afschaffen van de vrijstelling voor zuiveringsslib en het invoeren van een tarief voor storten met een ontheffing.

24. Klimaatpakket - kadercorrectie - reservering middelen CO₂-heffing AVI's klimaatfonds

Met deze maatregel wordt voorgesteld om de terugsluis van inkomsten uit de CO₂ heffing voor AVI's naar het klimaatfonds af te schaffen. Deze middelen kunnen hierdoor worden ingezet om het niet invoeren van de circulaire plastic heffing te dekken.

25. Klimaatpakket - afschaffen terugsluis CO₂-heffing AVI's naar Klimaatfonds
Zie toelichting maatregel 21.

26. Klimaatpakket - tariefsverhoging ASB en aanscherping CO₂-heffing voor AVI's

Zoals bij maatregel 19 is toegelicht stelt het kabinet een technische invulling voor zolang het gesprek over het terugdraaien van de plastic heffing nog loopt. Deze invulling bestaat uit het verhogen van de ASB en het aanscherpen van de CO₂ heffing voor AVI's.

27. Klimaatpakket - ETS2 uitbreiden naar glastuinbouw

Met deze maatregel wordt voorgesteld om het ETS II systeem uit te breiden naar de glastuinbouwsector. Hier staat tegenover dat de CO₂ heffing voor de glastuinbouw wordt afgeschaft (zie maatregel 25).

28. Klimaatpakket - afschaffen CO₂-heffing glastuinbouw per 2027

Met deze maatregel wordt voorgesteld om de CO₂ heffing voor de glastuinbouw af te schaffen. Dit wordt gedekt door de opbrengsten van het uitbreiden van het ETS II systeem (zie maatregel 24).

29. Klimaatpakket - envelop compensatie glastuinbouw

Een deel van de opbrengsten van het uitbreiden van het ETS II systeem naar de glastuinbouw (wat niet wordt gebruikt ter dekking van het afschaffen van de CO₂ heffing, zie maatregel 25), wordt geserveerd in een envelop. Deze envelop dient te worden ingezet als nadere compensatie voor de glastuinbouw sector, waarover kan worden besloten in de augustusbesluitvorming.

30. Belastingplan 2026 – wetsvoorstel uitvoering Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)

CBAM is een Europese verordening voor koolstofcorrectie van goederen aan de Europese buitengrens. Hierdoor moeten importeurs vanaf 2026 gaan betalen voor de CO₂ die is uitgestoten bij de productie van deze goederen buiten Europa. Onder de huidige verordening gaan de opbrengsten van CBAM naar de lidstaten. Dit leidt tot een opbrengst in 2026 en 2027. Doordat CBAM vanaf 2028 zeer waarschijnlijk wordt omgezet in een eigen middel is de opbrengst t/m 2027 ingeboekt.

31 t/m 34. Zorgpremie ontwikkeling n.a.v. Zvw-uitgaven en compensatie

Indien er sprake is van tegenvallers bij de Zvw-premies moet dit worden gecompenseerd met lastenverlichting. Hierbij wordt rekening gehouden met het effect op de zorgtoeslag. Zoals gebruikelijk wordt gecompenseerd via TES en AOF.

35. Vaststelling Whk-premie door UWV

De door het UWV vastgestelde premie voor de Werkhervattingskas (Whk) stijgt in 2026.

36. Compensatie voor Whk-premie via Aof-premie

Als compensatie voor de hoger Whk-premie wordt de Aof-premie verlaagd met hetzelfde bedrag.

DEP. V
HEDEN

TER ADVISERING T.B.V. OVERLEG VICE MP'S 19 AUGUSTUS 09:00 – 09:45 UUR

Aan
de minister

Persoonsgegevens

Datum
18 augustus 2025

Notanummer
2025-0000272250

Bijlagen
geen

nota

Spreeklijn overleg vice-MP's 19 augustus

Aanleiding

Op dinsdag 19 augustus spreekt u de MP en vice-MP's over de augustusbesluitvorming. Op dinsdag 26 augustus staat een tweede overleg gepland.

Advies

We adviseren u de MP en vice-MP's aan de hand van onderstaande spreeklijn te informeren over de augustusbesluitvorming.

Spreeklijn

- Deze en volgende week vindt de augustusbesluitvorming plaats.
- Zoals gewoonlijk vindt de inkomsten- en koopkrachtbesluitvorming plaats in de Vijfhoek.
- Voor de uitgaven worden de begrotingen in de begrotingsraden behandeld cf. VJN-stand (incl. kasschuiven e.d.).
- Het uitgangspunt is dat de kaders gesloten worden. Voor zowel de inkomsten- als uitgavenkant ligt er een significante dekkingsopgave. Voor aanvullende lastenverlichtingen of extra uitgaven is dus – ook gezien de demissionaire status – geen ruimte.
- Aan de uitgavenkant is sprake van een dekkingsopgave van structureel 788 mln. Dit wordt veroorzaakt door:
 - het schrappen van de huurbevriezing (struc. 492 mln.),
 - een tegenvaller op de EU-afdrachten (struc. 264 mln.),
 - eventueel het terugdraaien van het afschaffen van de onderwijskansenregeling (struc. 177 mln.), en
 - er staat een meevaller tegenover op het accres (struc. 164 mln.) vanwege de negatief bijgestelde bbp-raming van het CPB.
- De uitvoeringsinformatie van VWS wordt op dit moment nog nader getoetst.
- Optioneel: De dekkingsopgave kan mogelijk worden gedekt door de inzet van de envelop ouderenzorg (struc. 628 mln.). Een deel van de envelop is inmiddels ingezet voor het Hoofdlijnenakkoord ouderenzorg (HLO). Het restant staat nog gereserveerd op de Aanvullende Post. Hiervoor zijn tot op heden geen plannen ingediend.
- Graag wil ik de komende anderhalve week samen met u verder stilstaan hoe we de problematiek gaan oplossen. Hiervoor zal ik volgende week ook een concreet voorstel doen.

TER BESPREKING

Aan
de leden van de politieke vijfhoek

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Inkomstenkader politieke vijfhoek 19 augustus

Datum
19 augustus 2025

Notanummer
2025-0000260977

Bijlagen
geen

Aanleiding

In de voorgaande vijfhoek is het inkomstenkader vastgesteld en is de dekkingsopgave besproken. Over de kabinetsperiode is een tekort ontstaan van cumulatief €590 mln. Structureel is er een tekort van €65 mln. Deze derving wordt primair veroorzaakt door de HR uitspraak inzake de liquidatieverliesregeling. In deze nota worden dekkingsopties voorgelegd ter bespreking.

Kern met bespreekpunten

- Het voorstel is om de derving van de HR-uitspraak inzake de liquidatieverliesregeling te dekken met een drietal maatregelen, welke zijn opgenomen in onderstaande tabel. Op deze manier kan het inkomstenkader worden gesloten.
- Onderstaande tabel 1 geeft weer hoe het beeld eruitziet als de voorgestelde dekkingsmaatregelen voor de liquidatieverliesregeling worden doorgevoerd. In dat geval resteert een tekort van €175 mln. binnen de kabinetsperiode, waar een overschot van €111 mln. structureel tegenover staat. Over de begrotingshorizon t+5 is er nog sprake van een gering tekort van €5 mln.
- In de toelichting is ook een terugkoppeling opgenomen van het BWO over de CO2-heffing.

Tabel 1: voorstel dekking inkomstenkader

Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Derving HR uitspraak liquidatieverliesregeling	-840	-65	-65	-65	-65	-65	-65	-1035
Dekkingsopties:								
Aanpassen deelnemingsvrijstelling vennootschapsbelasting m.b.t. liquidatieverliesregeling ¹	0	0	113	113	113	113	113	226
Motie Idsinga - lucratief belang met samenloopbepaling	0	45	45	45	45	45	45	135
Beperken ETK-regeling	0	18	18	18	18	18	18	54
Totaal dekkingsopties	0	63	176	176	176	176	176	415
Totaal overig inkomstenkader	0	454	296	-305	-168	116	0	445
Stand inkomstenkader incl. dekkingsopties	-840	452	407	-194	-57	227	111	-175

¹ De invoeringsdatum van deze maatregel is nog onder voorbehoud van de definitieve uitvoeringstoets.

1. Aanpassing van de deelnemingsvrijstelling
 - Met een aanpassing van de deelnemingsvrijstelling, waar de liquidatieverliesregeling een uitzondering op is, kan de structurele derving die is ontstaan vanaf 2027 gedekt worden, en een deel van de incidentele derving van €840 miljoen in 2025. De aanpassing van de deelnemingsvrijstelling levert vanaf 2027 €113 mln. op.
 - Met de voorgestelde aanpassing wordt een ontstane onevenwichtigheid bij de winst op afdekkingsinstrumenten op valutarisico's opgelost: de kosten van het afdekkingsinstrument zijn nu wel volledig aftrekbaar, maar de verwachte winst op het afdekkingsinstrument is vrijgesteld van heffing (valt onder de deelnemingsvrijstelling). Dit gaat in tegen het principe binnen de fiscaliteit om enkel een aftrek mogelijk te maken als daar een heffing tegenover staat. Dit kan daarmee gezien worden als een onbedoeld voordeel.
 - Belastingdienst geeft aan dat de groep belastingplichtigen die een voordeel heeft bij het arrest van de Hoge Raad over de liquidatieverliesregeling hoofdzakelijk dezelfde groep belastingplichtigen is die nadeel ondervinden van de voorgestelde aanpassing van de deelnemingsvrijstelling. Het gaat met name om financiële instellingen, private equity partijen en multinationals. Deze dekkingsoptie past daarmee het best binnen het domein van de liquidatieverliesregeling (winst) en is gericht op het dichten van een onbedoeld ontstaan gat.
 - Zie toelichting voor meer informatie.
2. Uitvoeren van de aangenomen motie Idsinga
 - De aangenomen motie Idsinga roept op om voordelen behaald door (fonds)managers binnen de private equity- en managementparticipatiepraktijk - die als onderdeel van hun beloningsstructuur vermogensbestanddelen ontvangen en daarmee relatief gunstig belast worden - evenwichtiger te belasten.
 - Ter uitvoering van deze motie wordt voorgesteld om de belastingdruk via een multiplier in box 2 voor voordelen uit een middellijk gehouden lucratief belang gelijk te trekken tot het tarief in box 3. Zie toelichting voor meer informatie.
 - Deze maatregel levert vanaf 2026 €45 mln. op.
3. Beperken van de extra territoriale kosten (ETK) regeling
 - Met een beperking van de ETK-regeling kan de derving van de liquidatieverliesregeling verder gedekt worden. Dit wordt gedaan door de kostenvergoeding voor inkomende werknemers voor de extra kosten van levensonderhoud & gesprekkosten met het herkomstland uit de regeling te halen. Deze beperking levert vanaf 2026 € 18 miljoen op.
 - Voor de extra kosten van levensonderhoud geldt dat medewerkers in de regel ook een salaris krijgen naar Nederlandse maatstaven, waarmee dus ook rekening wordt gehouden met het (mogelijk) hogere prijspeil in Nederland. Een extra belastingvrije kostenvergoeding leidt dus niet tot dit gelijkere fiscaal speelveld tussen ingekomen werknemers en andere werknemers. Voor de telefoonkosten geldt dat door de opkomst van chat-apps zoals Whatsapp de kosten voor bellen met het thuisland niet of veel minder van toepassing zijn.
 - In het hoofdlijnenakkoord is ook afgesproken dat er wordt gezien welke fiscale voordelen onder deze regeling kunnen worden versoberd.

Toelichting

Toelichting bij aanpassing deelnemingsvrijstelling

De deelnemingsvrijstelling en de liquidatieverliesregeling

- Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten ontvangen van een deelneming onder voorwaarden vrijgesteld, maar zijn ook verliezen niet aftrekbaar. Hierdoor wordt voorkomen dat winst die al eerder is belast bij een deelneming, nog een keer wordt belast bij de aandeelhouder (dubbele belastingheffing).
- De liquidatieverliesregeling is een uitzondering op de deelnemingsvrijstelling. Door de liquidatieverliesregeling is een (liquidatie)verlies op een deelneming onder voorwaarden wel aftrekbaar. De reden is dat het verlies niet meer bij die deelneming in mindering kan worden gebracht (en voorgoed verloren zou gaan).

Voorgestelde aanpassing van de deelnemingsvrijstelling

- De deelnemingsvrijstelling is ook van toepassing op winsten die worden behaald met afdekkingsinstrumenten zoals leningen en valutatermijntransacties ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen (gezamenlijk: valuta-afdekinstrumenten).
- Het resultaat op de lening of de valutatermijntransactie bestaat uit een verwacht resultaat en uit een onverwacht resultaat.
- Het verwachte resultaat is bij een lening de verwachte koersmutatie die tot uitdrukking komt in het renteverskil tussen een lening in de vreemde valuta en een vergelijkbare lening in euro's, en bij een valutatermijntransactie het verschil tussen de koers op het moment van afsluiten van het valutatermijncontract (spotkoers) en de verwachte koers op de afgesproken datum (termijnkoers).
- Het onverwacht resultaat, ook wel niet-ingeprijsde valutaresultaat is het verschil tussen de werkelijke koersontwikkeling en de verwachte koersontwikkeling, bijvoorbeeld door politieke beslissingen, economische mee- of tegenvallers, enzovoorts. Anders dan voor het ingeprijsde valutaresultaat, is de ontwikkeling van dit resultaat geheel onzeker bij het aangaan van de lening dan wel valutatermijntransactie.
- De huidige tekst van de deelnemingsvrijstelling en de parlementaire geschiedenis leiden ertoe dat het gehele valutaresultaat onder de deelnemingsvrijstelling valt.
- Op dit moment werkt de deelnemingsvrijstelling onevenwichtig uit ten aanzien van (ingeprijsde) valutaresultaten: zo is de rente op een lening in een andere valuta – die dient er afdekking van een valutarisico –aftrekbaar, maar is de winst daarvan vrijgesteld.
- Er wordt voorgesteld om deze onevenwichtigheid tegen te gaan door de deelnemingsvrijstelling met ingang van 1 januari 2027 te beperken tot uitsluitend niet-ingeprijsde (dat wil zeggen onverwachte) valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen.

Voorbeelden

Geldlening

- Als voor het afdekken van een valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen een lening van 1000 USA dollar wordt aangegaan voor één jaar en de rente 3% hoger is dan op een identieke EUR lening, dan komt dat omdat de markt verwacht dat de USA dollar over één jaar is gedaald met 3% ten

opzichte van de EUR. Tegenover de hogere rentekosten van 30 (-/-) op de lening staat dus een even grote verwachte valutawinst van 30 (+) op de lening. Bedrijfseconomisch vallen deze componenten tegen elkaar weg. Fiscaal worden de hogere rentekosten van 30 (-/-) echter in aftrek gebracht, terwijl de verwachte valutawinst van 30 (+) met toepassing van de deelnemingsvrijstelling als vrijgestelde valutawinst wordt verantwoord. Komt de verwachting uit, dan is men per saldo (bedrijfseconomisch) niet meer kwijt dan op een EUR lening, maar ontstaat met een USA dollar lening wel een grotere aftrekpost van 30.

Valutatermijncontract

- Een valutarisico dat gelopen wordt met een deelneming kan ook worden afgedekt met een valutatermijncontract waarbij op termijn de valuta waarover risico wordt gelopen geleverd moet worden. Indien in voorgaand voorbeeld een valutatermijncontract wordt afgesloten om over één jaar 1000 USA dollar te moeten leveren en de koers EUR-USA dollar is thans 1:1 dan is de termijnkoers 0,97 omdat er een waardedaling wordt verwacht van 3%. In de jaarrekening – en daarmee in de aangifte – wordt 30 (-/-) aan aftrekbare rente verantwoord, terwijl de verwachte valutawinst 30 (+) met toepassing van de deelnemingsvrijstelling als vrijgestelde valutawinst wordt verantwoord.

Toelichting bij lucratiefbelangregeling motie Idsinga

Introductie multiplier binnen de lucratiefbelangregeling

- (Fonds)managers binnen de private equity- en managementparticipatiepraktijk kunnen, als onderdeel van hun beloningsstructuur, vermogensbestanddelen ontvangen waarmee zij onder bepaalde omstandigheden vaak zeer hoge rendementen kunnen behalen. De voordelen uit deze beloningsstructuren hebben een gemengd karakter: ze hebben feitelijk kenmerken van zowel arbeidsinkomen (box 1) als van een beleggingsopbrengst op geïnvesteerd kapitaal (box 3).
- Deze voordelen staan doorgaans niet in verhouding tot het geïnvesteerde bedrag en/of het te lopen risico. Als vervolgens wordt voldaan aan een bepaalde hefboom en sprake is van een beloningsoogmerk, zijn de gerealiseerde voordelen belast in box 1 als inkomen uit lucratief belang. Belastingplichtigen kunnen, mits voldaan aan de voorwaarden, deze belastingheffing in box 1 inruilen voor een belastingheffing in box 2 (de zogenoemde aanmerkelijkbelangvariant of doorstootbepaling).
- De eerste aangenomen motie-Idsinga c.s. van 4 april 2024 roept op om deze voordelen uit lucratief belang uitsluitend te belasten in box 1. Daarmee zou de huidige mogelijkheid komen te vervallen om de heffing in box 1 in te ruilen voor een lagere heffing in box 2. De belastingplichtige moet voor deze heffing in box 2 het lucratieve belang dan wel middellijk houden via een holdingstructuur die 95% van deze voordelen uitkeert aan de aandeelhouder in privé.
- Uit het in februari jl. gepubliceerde onderzoeksrapport komt naar voren dat een dergelijke wijziging op korte termijn niet is realiseren. Naar aanleiding van dit rapport zijn twee alternatieve maatregelen aan de praktijk voorgelegd door middel van een internetconsultatie. Op 4 juli jl. heeft de Tweede Kamer een tweede motie-Idsinga c.s. aangenomen. Deze motie verzoekt de regering om, als onderdeel van het Belastingplan 2026, een wetsvoorstel in te dienen waarmee de voordelen behaald door private-equitymanagers zwaarder in box 2 worden belast.

- Deze motie moet recht doen aan de strekking van de eerste motie-Idsinga c.s. Tegen de achtergrond van de wens van de Tweede Kamer bleek dat de zogenoemde multiplier-maatregel op korte termijn het gemakkelijkst is te realiseren.
- Ter uitvoering van deze motie wordt voorgesteld om slechts voor de voordelen uit dit middellijk gehouden lucratieve belang, de belastingdruk beperkt te verhogen via een multiplier in box 2 en daarmee de heffing over deze voordelen gelijk te trekken tot maximaal 36%, het tarief in box 3. De huidige belastingtarieven in box 2 blijven ongewijzigd. Voor de belastingplichtigen in box 2 die geen lucratief belang bezitten, wijzigt ook de belastingdruk niet. Deze maatregel levert naar verwachting vanaf 2026 jaarlijks € 45 miljoen op.
- Dit voorstel is uitvoerbaar voor de Belastingdienst.²

Toelichting bij besluit over CO2-heffing

- Om invulling te geven aan de motie Van Dijk c.s., wordt per 1 januari 2026 het tarief van de CO2-heffing verlaagd naar 78,67 euro/ton CO2 (exclusief jaarlijkse indexatie) voor ETS1-installaties en lachgasinstallaties. Na 2026 blijft het tarief constant op dit niveau. Deze tariefverlaging geldt niet voor afvalverbrandingsinstallaties.
- Deze tariefverlaging is de maximale verlaging van de CO2-heffing die mogelijk is binnen de grenzen van het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP). Volledig afschaffen van de CO2-heffing per 1 januari 2026 is in strijd met de afgesproken hervormingen onder het HVP en zou leiden tot een korting op de HVP-middelen oplopend tot 1,2 miljard euro.
- Een Overlegtafel CO2-heffing industrie o.l.v. Persoonsgegevens krijgt de opdracht om alternatieve borgende instrumenten (inclusief mogelijke aanpassingen aan de CO2-heffing industrie) voor de klimaatdoelen van de industrie te inventariseren. Dit advies wordt 1 november opgeleverd.

² De druk op de handhaving neemt toe omdat de handhaving voorlopig niet IV-ondersteund wordt.

HEDEN I.V.M. INTERNE BESPREKING 21 AUGUSTUS 14.00U
DEPARTMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESPREKING
Aan
de minister

Persoonsgegevens

Datum
20 augustus 2025
Notanummer
2025-0000317836
Bijlagen
geen

nota

Dekkingsopties verlengen verlaging brandstofaccijnzen

Aanleiding

Zoals eerder mondeling besproken, ontvangt u hierbij informatie over de ontwikkeling van de brandstofaccijnzen, de kosten van een eventuele verlening van de verlaging en mogelijke dekkingsopties.

Kernpunten

- 1. *Ontwikkeling tarieven brandstofaccijnzen*
 - In 2022 is er vanwege de energiecrisis besloten om de accijnstarieven voor benzine, diesel en liquefied petroleum gas (LPG) te verlagen. Het doel van deze tijdelijke steunmaatregel was om de gevolgen van de hoge energieprijzen te dempen. Vanaf 1 juli 2023 is deze verlaging gehalveerd.
 - Zonder een beleidsaanpassing vervalt de verlaging van de accijnzen vanaf 1 januari 2026. Het benzinetarief stijgt hierdoor met 21,3 cent (van 78,9 cent naar 100,2 cent per liter). Het dieseltarief stijgt met 13,8 cent (van 51,6 cent naar 65,4 cent per liter) en LPG met 5 cent (van 18,6 cent naar 23,6 cent per liter).
 - In tabel 1 is weergegeven hoe de accijnstarieven zich hierdoor zullen gaan ontwikkelen de aankomende jaren. De reden dat de tarieven na 2026 toenemen is omdat ze dan ook weer worden geïndexeerd (conform het basispad).

Tabel 1: ontwikkeling accijnstarieven in basispad (voorlopige cijfers, in eurocenten per liter)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Benzine (lopend prijspeil)	78,9	100,2	102,7	105,1	107,5	109,7
Diesel (lopend prijspeil)	51,6	65,4	67,1	68,6	70,2	71,7
LPG (lopend prijspeil)	18,6	23,6	24,2	24,8	25,4	25,9

- Gebaseerd op de huidige pompprijs leidt het vervallen van de verlaging tot een stijging van de benzineprijs met 11% en van de dieselprijs met 8%. Vergeleken met de periode in 2022 toen de accijnsverlaging is ingesteld, liggen de prijzen op dit moment 20% tot 30% lager als gecorrigeerd wordt voor inflatie. Als de accijnsverlaging afloopt, komt de pompprijs rond het gemiddelde te liggen van de afgelopen twee decennia (wederom gecorrigeerd voor inflatie, zie figuur in de toelichting).

- Het aflopen van de accijnskorting leidt tot grotere pompprijsverschillen met Duitsland en België voor benzine en diesel. In tabel 2 zijn de huidige pompprijsverschillen weergegeven. Verschillende accijnstarieven maken daar onderdeel van uit, maar verklaren niet alle verschillen. Grenseffecten zijn vooral van belang voor benzine door het grotere prijsverschil. LPG blijft naar verwachting komende jaren nog steeds goedkoper dan in Duitsland.

Tabel 2: Gemiddelde pompprijzen benzine, diesel en LPG in Nederland, België en Duitsland op 11 augustus 2025 (euro per liter)

	Nederland	NL inclusief aflopen verlaging	Duitsland	België
Benzine	1,90	2,11	1,71	1,53
Diesel	1,68	1,81	1,58	1,64
LPG	0,77	0,82	1,03	0,77

- Het grootste deel van de brandstofprijzen wordt bepaald door marktontwikkelingen. Gegeven de onzekere geopolitieke omstandigheden, kunnen de prijzen op termijn veel sterker fluctueren dan als gevolg van aanpassingen van de accijnstarieven.
 - Vanaf 2027 is sprake van additionele beleidsmatige prijsverhogingen, die volgen uit Europese klimaatafspraken (13 cent voor benzine en 15,4 cent voor diesel). In de toelichting is meer informatie opgenomen hierover.
 - Het verlengen van de accijnsverlaging voor benzine, diesel en LPG ligt vanuit koopkrachtperspectief niet voor de hand. De koopkrachtcijfers voor 2026 laten een evenwichtig beeld zien met een mediane koopkrachtontwikkeling van +1,1% (inclusief het aflopen van de accijnsverlaging). Op basis van dit koopkrachtbeeld is bijsturing niet nodig.
 - Als de verlaging specifiek voor benzine structureel wordt verlengd leidt dit tot een toename van de CO₂-uitstoot van circa 1 megaton in 2030. Dit komt doordat het goedkoper wordt om in een benzineauto te rijden. Als de korting ook voor diesel wordt verlengd, dan is de toename in CO₂-uitstoot groter. Hiermee wordt een belangrijk deel van het klimaateffect van het mobiliteitspakket van het voorjaar te niet gedaan.
2. *Dekkingsopties verlengen accijnsverlaging met een half jaar*
- Het verlengen van de verlaging van de accijnstarieven met een half jaar, kost incidenteel €860 mln.
 - Hieronder worden twee dekkingspakketten gepresenteerd.
 - In dekkingspakket 1 wordt de derving gedekt door de incidentele verhoging van de belastingvermindering binnen de energiebelasting (die is afgesproken tijdens de voorjaarsbesluitvorming) terug te draaien. Hierdoor loopt het tekort binnen de kabinetsperiode op tot €433 mln., en loopt het inkomstenkader ook niet rond binnen de begrotingshorizon (maar pas rond 2032). Een potentieel nadeel van deze dekking is dat hiermee een besluit uit de Voorjaarsnota wordt teruggedraaid.
 - In dekkingspakket 2 wordt de AOF-premie verhoogt met 0,9%-punt. Hierdoor stijgen de lasten op arbeid (in het voorjaar zijn de premies reeds verhoogd met €200 mln.). De structurele opbrengst van deze maatregel wordt gebruikt om de incidentele verhoging van de belastingvermindering in de EB structureel te maken. Dit is beleidsmatig wenselijk, omdat dit zorgt voor stabiel beleid. Het tekort over de kabinetsperiode loopt binnen dit pakket iets op, naar €283

mln. Het inkomstenkader loopt binnen de begrotingshorizon wel rond. De structurele overdekking loopt hierdoor ook iets op, naar €161 mln.

- o De AOF-premie kan met een ander bedrag verhoogd worden. Door de AOF-premie minder te verhogen, kan de structurele overdekking worden verkleind, ten koste van het tekort over de kabinetsperiode.

Dekkingspakket 1: dekken vanuit belastingvermindering EB

Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Accijns half jaar verlengen	0	-860	0	0	0	0	0	-860
<i>Dekkingsopties:</i>								
Terugdraaien verhoging belastingvermindering EB	0	200	200	200	0	0	0	600
Totaal overig inkomstenkader	-840	440	403	-176	-48	238	111	-173
Stand inkomstenkader	-840	-220	603	24	-48	238	111	-433

Dekkingspakket 2: dekken vanuit AOF-premie

Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc	cum 25-28
Accijns half jaar verlengen	0	-860	0	0	0	0	0	-860
<i>Dekkingsopties:</i>								
AOF-premie verhogen met 0,9%	0	250	250	250	250	250	250	750
Structureel maken verhogen belastingvermindering	0	0	0	0	-200	-200	-200	0
Totaal overig inkomstenkader	-840	440	403	-176	-48	238	111	-173
Stand inkomstenkader	-840	-170	653	74	2	288	161	-283

Toelichting

1. Beleidsmatige ontwikkeling brandstofprijzen

Er zijn drie beleidsmatige factoren die een invloed gaan hebben op de brandstofprijzen de komende jaren:

a) Ontwikkeling accijnstarieven

- De huidige korting (inclusief uitstel indexatie) vervalt per 1 januari 2026. Het benzinetarief stijgt hierdoor van 78,9 cent naar 100,2 cent per liter. Het dieseltarief stijgt van 51,6 cent naar 65,4 cent per liter.
- Vanaf 2026 worden de accijnstarieven daarnaast weer geïndexeerd, zoals gebruikelijk bij belastingen.

b) Introductie Europees emissiehandelssysteem (ETS2) per 2027

- Per 1 januari 2027 wordt een Europees emissiehandelssysteem geïntroduceerd voor o.a. brandstoffen die aan de mobiliteitssector worden geleverd.
- Dit leidt per 2027 tot een prijsstijging aan de pomp van circa 13 cent per liter.
- NB. Deze prijsstijging geldt ook in omliggende landen, hoewel nog niet zeker is of omliggende landen hun accijnstarieven als compensatie gaan verlagen.

c) Bijmenging biobrandstoffen

- Door de Europese richtlijn voor hernieuwbare energie (REDIII¹) en de nationale klimaatbesluitvorming neemt de hoeveelheid biobrandstoffen die wordt bijgemengd toe richting 2030.
- Bij benzine wordt al bijna maximaal² bijgemengd, dus het extra bijmengen van biobrandstoffen zal bij diesel plaatsvinden.
- Bij diesel leidt dat richting 2030 tot een extra prijsstijging van circa 8 tot 11 cent per liter.
- Bij benzine wordt juist een beperkte prijsdaling verwacht van circa 1 tot 3 cent per liter. Dit komt door ontwikkelingen in de markt voor ethanol, waardoor ethanol iets goedkoper wordt.
- Het prijseffect van de biobrandstoffen is erg onzeker. In bovenstaande tabel is aangenomen dat de verwachte prijseffecten voor 2030 lineair ingroeien in de periode 2027 – 2030. Ook dat is onzeker.

2. Reële ontwikkeling brandstofprijzen

- Onderstaande figuur illustreert de ontwikkeling van de reële brandstofprijzen (prijzen gecorrigeerd voor inflatie). Deze figuur laat zien dat de brandstofprijzen

¹ Brandstofleveranciers hebben een verplichting om CO₂ in de keten te reduceren. Dit kan o.a. door het inzetten van hernieuwbare brandstoffen.

² Wat technisch mogelijk is zonder aanpassingen te doen aan de auto.

- De figuur loopt tot november 2024. Sindsdien zijn de brandstofprijzen gedaald. Dit betekent dat de reële brandstofprijs op dit moment nog wat gunstiger uitvalt ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen 20 jaar.

memo

Verwerking zorgpremies in koopkrachtbeeld

In de Vijfhoek van 15 augustus is geconcludeerd dat het koopkrachtbeeld voor 2026 als evenwichtig werd ervaren en dat het beeld nogmaals voorgelegd zou worden na verwerking van de nieuwe zorgpremieraming van VWS.

Aangepaste koopkrachtbeeld na verwerking zorgpremies

- De zorgpremie ligt iets hoger (zo'n €20 per jaar), doordat de meevaller in het zorgverzekeringsfonds kleiner blijkt dan eerst gedacht.
- Voor een aantal groepen valt de koopkrachtontwikkeling daarom in de presentatie (afgerond) 0,1%-punt lager uit.
- De mediane koopkrachtontwikkeling voor alle huishoudens daalt van +1,1% naar +1,0%. Dit is weer in lijn met de mediaan waar het CPB in de cMEV op uitkomt.
- De koopkrachtontwikkeling voor werkenden (1,0%) en uitkeringsgerechtigden (1,1%) blijft gelijk, alsook de armoedecijfers.
- Het koopkrachtbeeld kan, zoals altijd, nog licht wijzigen na de besluitvorming wanneer het CPB de macro-economische effecten van de augustusbesluitvorming doorrekent voor de MEV-raming.

Tabel 1 Verwachte mediane koopkrachtontwikkeling 2026 met raming VWS-premies.

	22 augustus
Inkomensgroep	
1e (<=107% WML)	1,0%
2e (107-173% WML)	1,1%*
3e (173-257% WML)	1,1%
4e (257-381% WML)	1,0%
5e (>381% WML)	1,0%
Inkomensbron	
Werkenden	1,0%
Uitkeringsgerechtigden	1,1%
Gepensioneerden	1,2%*
Huishoudtype	
Tweeverdieners	1,0%*

Alleenstaanden	1,0%*
Alleenverdieners	1,0%

Kinderen

Huishoudens met kinderen	0,8%*
Huishoudens zonder kinderen	1,0%*

Alle huishoudens	1,0%*
-------------------------	--------------

* = (afgerond) 0,1%-punt lagere koopkrachtontwikkeling.

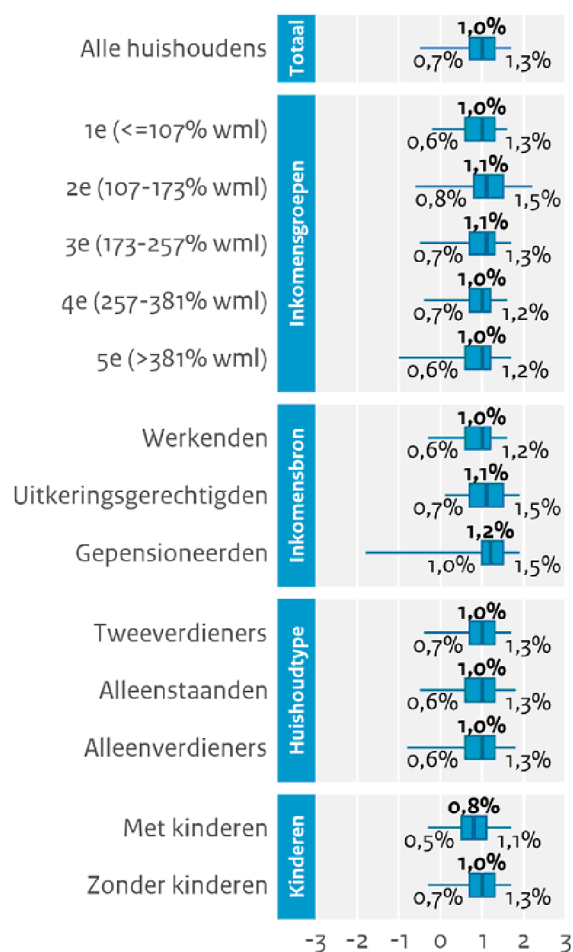
ASEA
Collectieve Sector &
Inkomensbeleid

Datum
20 augustus 2025

Onze referentie
2025-0000198161

Bijlage: Uitgebreid koopkrachtbeeld

Figuur 1: Verwachte koopkrachtontwikkeling 2026 met raming VWS-premies

ASEA
Collectieve Sector &
Inkomensbeleid

Datum
20 augustus 2025

Onze referentie
2025-0000198161

Tabel 2: Koopkrachtontwikkeling voorbeeldhuishoudens 2026 op basis van de VWS-premies (stand cMEV, 22 augustus 2025).

<i>Werkenden</i>	
Alleenverdiener met kinderen	
modaal	0,8%
2 x modaal	0,7%*
Tweeverdieners	
modaal + ½ x modaal met kinderen	1,0%*
2 x modaal + ½ x modaal met kinderen	1,3%*
2½ x modaal + modaal met kinderen	1,2%
modaal + modaal zonder kinderen	1,3%
2 x modaal + modaal zonder kinderen	1,3%

Alleenstaande	
minimumloon	1,0%
modaal	1,3%
2 x modaal	1,2%*
Alleenstaande ouder	
minimumloon	1,1%
modaal	0,6%
<i>Niet-werkenden</i>	
Sociale minima	
paar met kinderen	1,0%
alleenstaande	1,4%
alleenstaande ouder	0,6%
AOW (alleenstaand)	
(alleen) AOW	1,2%
AOW +10000	1,5%
AOW (paar)	
(alleen) AOW	1,3%
AOW +10000	1,5%
AOW +30000	1,4%*

De voorbeeldhuishoudens worden niet gepubliceerd door het CPB.

* = (afgerond) 0,1%-punt lagere koopkrachtontwikkeling, met uitzondering van AOW +30.000. Deze groep kent een aanpassing van 0,2%-punt (door een hogere Inkomensafhankelijke bijdrage aan de ZvW en afronding).

Tabel 3: Ontwikkeling armoedecijfer volgens nieuwe armoedegrens, SZW-berekening met VWS-premies (stand cMEV, 22 augustus 2025).

	2024 (streefcijfer)	2025	2026
Aandeel personen in armoede	3,5%	3,1%	2,8%
Aandeel kinderen in armoede	3,3%	3,0%	2,8%

ASEA

Collectieve Sector &
Inkomensbeleid

Datum

20 augustus 2025

Onze referentie

2025-0000198161

Politieke vijfhoek (22 augustus 2025)

Directie SV

Contactpersoon

Persoonsgegevens

Datum

Onze referentie
2025-0000137906

memo

Oplossing bij keteneffecten door nabetalingen

Aanleiding

Het programma Vereenvoudiging Inkomensondersteuning voor Mensen (VIM) heeft een oplossing uitgewerkt voor de problematiek die ontstaat bij nabetalingen door de overheid. Deze maatregel wordt door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingediend bij de augustusbesluitvorming.

Beslispunt

Gaat u akkoord met de maatregel en de voorgestelde dekking?

Kernpunten

- Als mensen in een eerder kalenderjaar onterecht een te lage/geen uitkering hebben gekregen, krijgen ze te maken met een nabetaling. Deze nabetaling veroorzaakt een piekinkomen in het jaar van de nabetaling en kan leiden tot lagere toeslagen en andere inkomensafhankelijke regelingen. Daardoor krijgen mensen minder inkomensondersteuning dan waar ze recht op hadden als de uitkering wel direct goed was vastgesteld. Een nabetaling kan financiële problemen opleveren en geeft stress en onzekerheid.
- De voorgestelde maatregel zondert de nabetaling volledig uit van het toetsingsinkomen en zorgt ervoor dat een nabetaling in uitkeringen voortaan niet meer leidt tot een lagere toeslag of andere inkomensafhankelijke regeling. Wel telt de nabetaling nog mee voor de inkomstenbelasting.
- Om deze oplossing geïmplementeerd te krijgen, is aanpassing van wetgeving nodig: in de materiewetten die zien op inkomensafhankelijke regelingen moet worden opgenomen dat nabetalingen worden uitgezonderd op het toetsingsinkomen, waardoor de oplossing per 2028 in werking kan treden.
- De structurele budgettaire effecten zijn € 14,6 miljoen per jaar, dit effect wordt bereikt in 2035. Het dekkingsvoorstel ziet op het minder verhogen van de toeslagen (zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget). Ofwel door minder indexatie, ofwel een soortgelijke maatregel.
- Een essentiële randvoorwaarde voor de voorgestelde oplossingsrichting is dat een nabetaling door ketenpartners geautomatiseerd kan worden verwerkt bij het vaststellen van het verzamel-/toetsingsinkomen door de uitvoerende partijen, wat naar verwachting ook vanaf 1 januari 2028 mogelijk is.

Toelichting

De uitzondering van de nabetaling op het toetsingsinkomen lost het knelpunt keteneffecten op en sluit aan bij de uitgangspunten van het belastingstelsel. Over de nabetaling wordt op de reguliere wijze loonheffing en inkomstenbelasting afgedragen.

Scope

- Toepassingsbereik: het gaat om incidentele nabetalings, die betrekking heeft op een of meerdere *eerdere* kalenderjaren, die volgen uit een materiewet¹, waarin een sociale verzekering of voorziening is geregeld.
- Er wordt geen grensbedrag gehanteerd. Alle nabetalings worden uitgezonderd.

Programma Directie VIM

Datum

17-06-2025

Onze referentie

2025-0000137906

Budgettaire consequenties

De budgettaire consequenties op de grote geldstroom bestaan uit de effecten op de toeslagen (WKB, KOT, zorgtoeslag en huurtoeslag), Studiefinanciering, Wlz, Wmo Beschermd wonen, de verdragsbijdrage basiszorg buitenland, de Participatiewet (bijstand & AIO) en de Algemene nabestaandenwet (Anw). Daarnaast zijn er incidentele en structurele uitvoeringskosten. Voor een geautomatiseerde uitvoering moeten bij vijf organisaties (UWV, SVB, Toeslagen, DUO, CAK) en bij gemeenten systemen worden aangepast. Dat is een grote IV-opgave en is randvoorwaardelijk om 300.000 keer per jaar een nabetaling uit te zonderen.

Het structurele effect wordt in 2035 bereikt. Dit heeft te maken met het ingroeipad van de studiefinanciering, voor de overige regelingen wordt het structurele effect al eerder bereikt.

Tabel 1 - Budgettaire effecten

x € 1 mln.	2026	2027	2028	2029	2030	Struc
Grote geldstroom			11,218	11,128	11,778	12,628
<i>Toeslagen</i>			5,670	5,580	5,580	5,580
<i>Studiefinanciering</i>					0,650	1,500
<i>Wlz*</i>			2,380	2,380	2,380	2,380
<i>Wmo*</i>			0,650	0,650	0,650	0,650
<i>Participatiewet</i>			2,300	2,300	2,300	2,300
<i>Anw</i>			0,218	0,218	0,218	0,218
Uitvoeringskosten	1,700	12,300	3,000	2,000	2,000	2,000
<i>Incidenteel</i>	1,700	12,300	1,000			
<i>Structureel</i>			2,000	2,000	2,000	2,000
Totaal	1,700	12,300	14,218	13,128	13,778	14,628

*Incl. verdragsbijdrage basiszorg buitenland

Tabel 2 – Budgettaire effecten toeslagen

x € mln.	2028	2029	2030	Struc
Kindgebonden budget (WKB)	1,080	1,080	1,080	1,080
Kinderopvangtoeslag (KOT)	0,090			
Zorgtoeslag	2,900	2,900	2,900	2,900
Huurtoeslag	1,600	1,600	1,600	1,600
Totaal	5,670	5,580	5,580	5,580

Dekking

De maatregel wordt gedekt uit het minder indexeren van de toeslagen, waar de grootste derving plaats vindt. De verdeelsleutel hiertoe wordt gebaseerd op hoe de uitgaven over de toeslagendepartementen neerslaan. Doordat er ook uitvoeringskosten en er in latere jaren ook uitgaven zijn aan studiefinanciering, valt de verdeelsleutel als volgt uit:

Tabel 3 – Verdeelsleutel te verzorgen dekking per departement

¹ Voorbeelden van zijn WIA, Wajong, Participatiewet, AOW, en Anw.

	Aandeel van totale keteneffecten	Verdeelsleutel
Huurtoeslag (VRO)	13%	14%
VWS-regelingen	47%	53%
SZW-regelingen	28%	33%

Programma Directie VIM

Datum

17-06-2025

Onze referentie

2025-0000137906

Dit levert een structurele dekkingsopgave op van € 4,8 miljoen voor SZW, € 7,8 miljoen voor VWS en € 2,0 miljoen voor VRO. Dit betekent concreet dat de toeslagen minder worden verhoogd ten opzichte van het basispad. Voor het kindgebonden budget (WKB) komt dat neer op maximaal € 0,22 per kind per maand. Voor de huurtoeslag op € 0,10 per maand en voor de zorgtoeslag € 0,14 per maand.

De zorgtoeslag kan al per 2026 naar beneden bijgesteld worden via een AMvB (de andere toeslagen per 2027). Dit levert dekking op voor het deel van VWS en VRO voor 2026. Door de voorschotsystematiek bij het kindgebonden budget levert aanpassing per 1 januari 2027 ook in december 2026 al grotendeels dekking op. Daarna resteert voor 2026 nog een beperkte opgave (€ 0,1 miljoen). Het beperkte tekort in 2026 wordt intertemporeel gedekt, aangezien er voor het kindgebonden budget cumulatief binnen de begrotingshorizon juist sprake is van een dekkingoverschot van circa € 2,3 miljoen.